
Aika 31.08.2021 klo 18:00 - 21:15
Paikka Kaupungintalo, kokoushuoneet 1-2

LUETTELO KÄSITELLYISTÄ ASIOISTA

Pykälä	Otsikko	Sivu
§ 80	Kokouksen järjestäytyminen	3
§ 81	Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)	4
§ 82	Lausunto Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2022 - 2024	5
§ 83	Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2022 – 2024	15
§ 84	Tarkastusvaliokunnan arviointikertomus vuodelta 2020	21
§ 85	Hulevesiviemäriin liittämismallisuudesta vapauttaminen (kiinteistö 235-1-200-1)	26
§ 86	Luottamushenkilöedustajien nimeäminen MAL -2023 suunnitelman valmisteluun	30
§ 87	Vastaus valtuustoaloitteeseen vihreyden lisäämiseksi keskusta-aukiolle	32
§ 88	Luonnonhoitosuunnitelma 2022-2031 sekä kaupungin suojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat	35
§ 89	Suomenkielisen alakoulun tarveselvitys, lausunto (SOVV)	39
§ 90	Yhdyskuntavaliokunnan toimivallan siirtäminen edelleen viranhaltijoille (delegoinnit)	55
§ 91	Tiedoksi merkittävät asiat (Yhdyskuntavaliokunnan syyskauden kokousaikataulu)	56
Puheenjohtaja	Konsta Saarela	

Läsnä	Saarela Konsta Wahlstedt Virva Björk Bo-Christer Löfstedt-Söderholm Gunilla Stolt Sofia Tuohioja Pauli Myllymäki Hanna-Riikka Huttunen Jarkko Helkkula Vesa Ala-Reinikka Tapani Lindfors Ava Harju Marianna Laitinen Ulla Filppula Olavi	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen KH:n edistaja nuorisovaltuuston edustaja yhdyskuntatoimen johtaja vj vj	Teamsin välityksellä Teamsin välityksellä. Läsnä kokouskäytännön esittelyssä. Teamsin välityksellä. Läsnä kokouskäytännön esittelyssä.
Poissa	Porvali Leena	toimialasihteeri	
Käsitellyt asiat	80 - 91		
Allekirjoitukset	Konsta Saarela puheenjohtaja Hyväksytty 1.9.2021 Sofia Stolt pöytäkirjantarkastaja Tarkastettu 2.9.2021	Leena Porvali pöytäkirjanpitäjä Pauli Tuohioja pöytäkirjantarkastaja Tarkastettu 1.9.2021	
Pöytäkirja asetetaan yleisesti nähtäville	Kauniaisten kaupungin kotisivuilla 07.09.2021		
Todistaa	Mattias Karlsson ilmoitustaulunhoitaja		

Yhdyskuntavaliokunta	§ 80	31.08.2021
----------------------	------	------------

Kokouksen järjestäytyminen

YLV 31.08.2021 § 80

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Valiokunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kokouskäytäntöä esitellään ennen varsinaisia kokousasioita.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Valiokunta valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Sofia Stolt ja Pauli Tuohioja.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 81

31.08.2021

Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)

YLV 31.08.2021 § 81

Valiokunta, sen puheenjohtaja tai toimialajohtaja voivat kuntalain 92 §:n ja hallintosäännön 24 § 1 momentin mukaan ottaa käsiteltäväkseen alaisensa viranhaltijan toimivaltaan siirrettyssä asiassa tehdyn päätöksen, jollei kaupunginhallitus, sen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja ole ilmoittanut asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kuntalain mukaan valiokunnan käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta tai toimitusmenettelyä koskevia asioita.

Valiokunnalle on kuntalain 92 §:n mukaisesti lähetetty viranhaltijoiden päätöspöytäkirjoja edellisen kokouksen jälkeen tehdyistä päätöksistä. Päätösluettelo on esityslistan **oheismateriaalina** luottamushenkilöiden Extranetissä. Puheenjohtajalle viranhaltijapäätökset on toimitettu sähköisesti hallintosäännön 25 §:n 3 momentin määräyksen mukaisesti.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa kuntalain 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Tämän varmistamiseksi valiokunnan jäsenten tulee ilmoittaa ennen kokousta yhdyskuntatoimenjohtajalle tai toimialasihteerille ne päätökset, joihin harkitsevat otto-oikeuden käyttämistä ja mielellään myös ne päätökset, joista muutoin toivovat lisätietoja kokouksessa.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Valiokunta merkitsee tiedokseen oheismateriaalista ilmenevät päätökset ja päättää olla käyttämättä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

Pöydälle jaettiin seuraavat päätökset:

Yhdyskuntatoimen johtaja § 47
Rakennuttajapäällikkö § 14

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin em. päätökset mukaan lukien.

Oheismateriaali:

Viranhaltijapäätösten päätösluettelo (Extranet)

Yhdyskuntavaliokunta

§ 82

31.08.2021

Lausunto Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2022 - 2024

YLV 31.08.2021 § 82

684/00.04.01.02/2021

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234

vs. kuntatekniikan projekti-insinööri Timo Pakarinen, puh. 050 544 6427
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen 23 §:n mukaan kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain. Hallituksen laatimasta ehdotuksesta on pyydetty jäsenkuntien lausunnot, jotka liitetään yhtymäkokoukselle annettavaan talousarvioehdotukseen. Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat.

HSL -kuntayhtymän hallitus on kokouksessaan 15.6.2021 päättänyt pyytää taloussuunnitelmaehdotuksesta 2022 - 2024 jäsenkuntien lausunnot 31.8.2021 mennessä. Lausunnon toimittamiseen on pyydetty ja saatu lisää aikaa 7.9.2021 saakka. Perussopimuksen mukaista lausuntoa pyydetään:

- Strategiasuunnitelmasta
 - Näkemys seudun keskeisistä, HSL:n toimintaan liittyvistä haasteista sekä muu evästyks HSL:n strategiatyöhön
 - HSL:n tuleva rooli muuttuvassa toimintaympäristössä, erityisesti mahdolliset painopisteen muutokset
- Taloussuunnitelmasta
 - HSL:n kestävä talous ja joukkoliikenteen rahoituksen yhtälö
 - Kuntaosuuksien hyväksyttävä taso suhteessa lipputuloihin sekä kuntakohtaisen alijäämän kattaminen (tai ylijäämän käyttö) TTS-kaudella
 - Lipputulotavoitteet TTS-kaudella
- Toimintasuunnitelmasta
 - Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja toimenpiteet sekä mittarit
 - Liikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset
 - Näkemys Helsingin seudun yhtenäisen kaupunkipyöräjärjestelmän kehittämisestä

Lausuntopyyntö ja alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2024 ovat esityslistan **oheismateriaalina**. Lausuntopyyntöön liittyvä aineisto on myös julkaistu internet-osoitteessa:

<https://www.hsl.fi/paatoksenteko> Esityslistat ja pöytäkirjat/Hallitus 15.6.2021

[Strategiasuunnitelma ja strategiset tavoitteet](#)

Perussopimuksen mukaan yhtymäkokous hyväksyy hallituskausittain toiminnan kehittämistä ohjaavan strategian, joka toimii lähtökohtana valmisteltaessa toiminta- ja taloussuunnitelmaa sekä ohjaa HSL:n toimintaa, kehittämistä ja tavoitteiden laadintaa. HSL:n uusi hallitus nimetään alkusyksystä ja se laatii uuden strategian vuoden 2021 aikana.

Vuoden 2017 strategiassa arvoiksi on tunnistettu neljä tärkeää asiaa: yhdessä, ihmiselle, vastuullisesti ja kunnianhimoisesti. Arvot tukevat jokapäiväistä työtä ja ne ohjaavat tekemistä strategian suuntaisesti eteenpäin. Voimassa olevassa strategiassa on viisi painopistettä:

- 1) erinomainen asiakaskokemus,
- 2) tehokas runkoverkko,
- 3) ennakointi ja uudistuminen,
- 4) aktiivinen yhteistyö sekä
- 5) kestävä talous.

Keskeisiä tulevan TTS-kauden toiminnan strategisia tavoitteita ovat:

- joukkoliikenteen käyttö ja muu kestävä liikkuminen lisääntyvät
- palvelumme vastaavat asiakkaidemme muuttuvaa liikkumista
- joukkoliikenteen rahoitus on kestävällä pohjalla.

Tiivistelmä keskeisistä TTS-suunnitelman lähtökohdista

HSL:n toiminnan ja talouden suunnittelu vallitsevassa koronapandemian tilanteessa on edelleen vaikeaa. Pandemian kesto ja sen vaikutus tulevaan kehitykseen on luonnollisesti merkittävin epävarmuustekijä, jonka vuoksi niin matkustajamäärien kuin lipputulokertymien ennustaminen on haasteellista.

Matkustajamäärien kehityksen osalta alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2024 sisältää neljä erilaista skenaariota kehityskulusta vuoteen 2024 saakka. Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu skenaarioon, jossa matkustus vuonna 2022 on -25% vuoden 2019 tasosta. Vuonna 2023 matkustajamäärät ovat -14 % alle vuoden 2019 ja vuonna 2024 jäädyään vielä -8 % vuoden 2019 tasosta. Skenaarioita tarkennetaan syksyllä 2021 ja silloin huomioidaan kesän aikana tapahtunut yleinen kehitys sekä matkustuksen palautuminen rokotusten ja rajoitusten purkamisen edetessä.

Traficommin toukokuussa 2021 myöntämään koronatukeen liittyy ehtoja, jotka rajoittavat merkittävästi HSL:n toimivaltaa palvelutason muutoksissa ja lippujen hinnoittelussa. Valtionavustusta voidaan periä takaisin, mikäli HSL laskee joukkoliikenteen palvelutasoa (linjakilometrit) tai nostaa asiakaslippujen hintoja tuen ehtojen vastaisesti. Tukiehtojen mukaan joukkoliikenteen lippujen hintoihin hyväksytään talustilanteen parantamiseksi tehtävät enintään indeksikorotuksen mukaiset korotukset.

Näkyvin uudistus on vuosien 2022-2023 aikana käyttöön otettava lippujen tilipohjainen taustajärjestelmä. Tilipohjaiseen järjestelmään siirtyminen mahdollistaa lipputuotteistuksen merkittävän uudistamisen, kun lippu siirtyy fyysiseltä HSL-kortilta taustajärjestelmään. HSL siirtyy tilipohjaiseen taustaan vaiheittain kesästä 2022 alkaen.

Suuria lähivuosien liikennejärjestelmän investointihankkeita ovat muun muassa Espoon kaupunkirata, bussien runkoverkon laajentaminen, metron jatkaminen Kivenlahteen asti sekä Raide-Jokeri Helsingistä Espooseen.

Bussiliikenteen suunnitelmakauden hankkeista ja työmaista johtuvat muutokset käsittävät uusia linjavarauksia ja vuorojen lisäyksiä, jotka ovat vaikutuksiltaan vähäiset Kauniaisten kannalta. Koronapandemian johdosta on varauduttu supistamaan lähijunaliikenteen tarjontaa säännöllisestä junaliikenteestä 12.12.2021 alkaen. Palvelutason heikennykset rantaradalla koskevat L-junan viimeistä lähtöä Helsingistä ja aamun ensimmäistä lähtöä Kirkkonummelta, sekä yhtä U-junan lähtöä.

HSL-alueen laajeneminen on myöhentynyt vuodesta 2022 vuoteen 2024, Järvenpään kaupungin liittyessä mahdollisesti Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän jäseneksi.

Toimintatulot ja kuntaosuudet

HSL:n toimintatulot koostuvat pääosin kuntaosuuksista ja lipputuloista. Muita tuloja ovat mm. valtionavustukset ja tuet sekä tarkastusmaksut. HSL:n toimintatulot vuonna 2022 ovat yhteensä 759,5 milj. euroa. Kasvu kuluvan vuoden ennusteeseen verrattuna on 57,8 milj. euroa (8,2 %). Merkittävä kasvu edellisvuoteen verrattuna johtuu vuosien 2020-2021 ennustetun alijäämän kattamisesta, josta syntyy nostotarvetta erityisesti kuntaosuuksiin. Toimintatulojen arvioidaan olevat 826,9 milj. euroa vuonna 2023 ja 849,0 milj. euroa vuonna 2024.

Vuonna 2022 arvioidaan kertyvän lipputuloja yhteensä 285,5 milj. euroa. Vuoden 2019 toteumaan verrattuna lipputulokertymä vähenee noin -25 %. Lipputulojen arvioidaan olevan 331,3 milj. euroa vuonna 2023 ja 351,3 milj. euroa vuonna 2024.

Menot, joita ei voida kattaa lipputuloilla tai muilla tuloilla, jäsenkunnat maksavat HSL:lle kuntaosuuksina. Kuntaosuuslaskelmat taloussuunnitelmakaudelle 2022-2024 on esitetty **ohesimateriaalissa**.

Kuntaosuudet vuonna 2022 ovat yhteensä 456,1 milj. euroa. Kauniaisten kuntaosuudeksi esitetään 1,706 milj. euroa, mikä tarkoittaa kuluvan vuoden ennusteeseen (n. 1,1 milj. euroa) n. 0,6 milj. euron korotusta. Kuntaosuuksilla katetaan keskimäärin 60,1 % kuntayhtymän menoista (keskimääräinen subventio-% on 60,1). Kuntaosuudet vuonna 2023 ovat yhteensä 478,1 milj. euroa ja vuonna 2024 479,8 milj. euroa.

Valtion suurten kaupunkien joukkoliikennetuen vuosittaiseksi määräksi on arvioitu 4,8 milj. euroa vuosina 2022-2024. MAL-sopimuksissa sidottua ilmastoperusteista tukea on arvioitu saatavan 3,5 milj. euroa vuosina 2022-2024. Tuot on kohdistettu jäsenkunnille asukaslukujen suhteessa.

Tarkastusmaksu on ollut 80 euroa vuodesta 2007 lähtien. Vuonna 2022 tarkastusmaksuun tullaan esittämään korotusta. Tarkastusmaksutuottoja

Yhdyskuntavaliokunta

§ 82

31.08.2021

arvioidaan kertyvän 4,0 milj. euroa vuosina 2022-2024, joista kirjataan luottotappiota/-varauksia yhteensä noin 1,6 milj. euroa vuonna 2022. Tarkastusmaksutuotot on laskettu TTS:ään voimassaolevan 80 euron tarkastusmaksun mukaisina.

Muut toimintatulot 2021 ovat 4,6 milj. euroa käsittäen lähinnä vuokratuloja, korvauksia tarkastustoiminnasta sekä palvelumaksuja.

Toimintamenot

HSL:n toimintamenot vuonna 2022 ovat yhteensä 728,0 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat vuoden 2021 ennusteesta 8,1 milj. euroa (1,1 %). Vuonna 2023 toimintamenojen arvioidaan olevan 796,7 milj. euroa ja 818,6 milj. euroa vuonna 2024.

Palveluiden ostomenot ovat yhteensä 695,2 milj. euroa vuonna 2022, 95,5 % HSL:n kaikista toimintamenoista. Vuosina 2023-2024 palveluiden ostomenot ovat 763,6 milj. euroa ja 785,0 milj. euroa.

Liikennöitsijöille maksetaan joukkoliikenteen operoinnista vuonna 2022 yhteensä 512,0 milj. euroa, joka on 70,3 % HSL:n toimintamenoista. Alla olevassa taulukossa on eritelty eri joukkoliikennemuotojen osuuksia kustannuksista:

Taulukko:

Arvioidut ope- rintikulut, milj. euroa	Bussi	Juna	Metro	Raitiotie	Lautta
2021	319,3	91,3	43,4	54,3	3,8
2022	319,1	82,8	47,0	57,9	4,5
2023	316,8	82,4	56,0	60,6	4,0
2024	312,1	86,5	56,6	70,1	4,5

Muut HSL:n pienemmät menot on eritelty alla:

- Henkilöstömenot ovat 24,1 milj. euroa vuonna 2022
- Muita palveluja kuin operaattori- ja infrapalveluja ostetaan vuonna 2022 36,1 milj. Näitä ovat esim. markkinointi- ja asiantuntijapalvelut, IT-palvelut sekä huolto- ja vartiointipalvelut
- Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin on vuodelle 2022 varattu 1,0 milj. euroa
- Vuokramenot vuonna 2022 ovat 4,8 milj. euroa
- Muut menot vuonna 2022 ovat 2,9 milj. euroa

HSL:n ja sen jäsenkuntien välinen sopimus joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamisesta on ollut voimassa vuodesta 2010. Vuonna 2022 infrakuluja arvioidaan maksettavan yhteensä 147,1 milj. euroa. Infrakulut kasvavat TTS-kaudella merkittävästi. Vuonna 2023 infrakuluja arvioidaan maksettavan yhteensä 196,5 milj. euroa ja vuonna 2024 yhteensä 209,3 milj. euroa.

Kauniaisten kaupungilla ei tällä hetkellä ole laskutettavia infrakuluja. Kauniaisten maksettavan osuuden arvioidaan olevan 0,361 milj. euroa v. 2022. Jatkossa Espoon kaupunkiratahankkeen myötä myös Kauniaisille muodostuu laskutettavia infrakorvauksia. Infrakorvaussopimuksen periaatteiden mukaisesti puolet hankkeen pääomakustannusten arvosta vähennetään ko. kuntien oman joukkoliikenteen infrakorvauslaskutuksen yhteydessä.

Kuntayhtymän investointimenot ovat 25,0 milj. euroa vuonna 2022, 14,0 milj. euroa vuonna 2023 ja 9,0 milj. euroa vuonna 2024. Suurin osa kuntayhtymän suunnitelmavuosien poistoista liittyy vuonna 2018 päättyneeseen lippu- ja informaatiojärjestelmähankkeeseen (LIJ) ja tämän jälkeiseen järjestelmäkehitykseen.

Rahoitustulot ja -menot: HSL rahoittaa investointinsa tarvittaessa lainanotolla rahoituslaitoksilta. Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2022-2024 sisältää vuonna 2020 nostetun 50 milj. euron talousarviolainan kustannukset. Mikäli talous kehittyy kevään 2021 osavuositarkastuksen mukaisena, lainaa ei tarvitse nostaa lisää vuonna 2021. Alustava TTS-suunnitelma ei myöskään sisällä uuden talousarviolainan kuluja vuosille 2022-2024. Tilanne tarkennetaan lopulliseen toiminta- ja taloussuunnitelmaan syksyllä.

Tilikauden 2022 ylijäämäksi arvioidaan 12,7 milj. euroa ja sillä katetaan edellisiltä vuosilta kertyvää alijäämää.

Esitys lausunnoksi:

Strategiasuunnitelma

HSL:n strategia on kiteytetty yhdeksi kokonaisuudeksi, jossa yhdistyvät liikennejärjestelmä ja maankäyttö. Näiden näkökulmien yhdistäminen on tärkeää ja on hyvä, että HSL tuo sitä strategiassaan vahvasti esille. Liikenne on osa seudun kokonaisuutta ja haasteena onkin saada asukkaiden liikkumisen tarpeet huomioitua myös pienessä mittakaavassa, eikä vain liikkujien massana. Useassa tutkimuksessa jo huomioitu etätyön lisääntyminen ja sen kautta muuttunut liikkumisen tarve voi olla haaste, mutta myös mahdollisuus.

HSL:n visio olla maailman toimivin kaupunkiseutu on kunnianhimoinen, mutta vähempään ei pidäkään tyytyä. Tavoite on syytä pitää aina päällimmäisenä mielessä liikenteen palveluiden kehittämisen kokonaiskuvassa.

Lausuntoaineistossa esiintuodut uuden TTS-kauden linjaukset (Takaisin kasvuralle, Joukkoliikenteen menestystarina jatkuu muuttuneena, Yhdessä kohti seudun parempaa ja puhtaampaa tulevaisuutta) vaikuttavat onnistuneilta, tähän aikaan, tilanteeseen ja toimintaympäristöön sopivilta. Linjauksista on edelleen johdettu kuntayhtymän uudet strategiset tavoitteet vuosille 2022-2024 seuraavasti:

1. Joukkoliikenteen käyttö ja muu kestävä liikkuminen lisääntyvät
2. Palvelumme vastaavat asiakkaidemme muuttuvaa liikkumista
3. Joukkoliikenteen rahoitus on kestävällä pohjalla

HSL:n keskeiset tavoitteet johdetaan strategiasta ja työestetään vuosittaisiksi toimenpiteiksi ja mittareiksi. Uuden strategian valmisteluun on tärkeää ottaa edellisen kauden kokemukset ja toimenpiteiden vaikutukset huomioon.

Asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin ja myös työmatkojen ulkopuolisiin matkoihin sopivan, tasa-arvoisen liikkumisen mahdollistavan ja samanaikaisesti tehokkaan runkoverkkoon perustuvan järjestelmän toteuttaminen sisältää lähtökohtaisesti ristiriitaa. Tämä herättää kysymyksen, ovatko aiemmat strategiset linjaukset olleet oikein valitut.

Erinomainen asiakaskokemus on ollut jo pitkään ensimmäinen prioriteetti. Tämä näkyy hyvin myös tarkemmissa tavoitteissa, mm. asiakastutkimusten monipuolistamisessa ja asukkaiden osallistamisessa suunnitteluun. Osallistamisen kautta seuraa myös vastuu vastata asiakkaiden toiveisiin. Kehittyneen palvelumuotoilun avulla tähän voidaan myös vastata ottamalla käyttäjien palaute aidosti huomioon. Lisääntyvät liikennevälineiden vaihdot ja paikallislinjojen karsimiset vastoin asiakkaiden toiveita eivät tue erinomaisen asiakaskokemuksen saavuttamista. Ristiriita suhteessa valittuun vahvaan runkolinjapainotukseen on ilmeinen. HSL:n tuleekin rohkeasti etsiä suunnitteluratkaisuja, jotka saattavat poiketa nykyisistä käytännöistä. Asiakkuuden käsitettä on myös pidettävä yllä, sillä myös nykyisten yksityisautoilijoiden tai satunnaisten matkustajien huomioiminen potentiaalisina uusina asiakkaina on havainnoitava selkeästi. Tällä on suuri merkitys joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattamisessa strategian mukaisesti. Joukkoliikenteen kasvun edellytys on, että matkanteko koetaan helpommaksi ja sujuvammaksi kuin yksityisautoilu. Suurin potentiaali kestävän liikkumisen kasvua kohti on yksityisautoilijoiden siirtymisellä joukkoliikenteeseen. Koetun sujuvuuden edistäminen onnistuu parhaiten konsultoimalla joukkoliikenteen asiakkaita. Tiettyssä mielessä myös jäsenkunnat ovat HSL:n asiakkaita, ja niiden kanssa tehtävä yhteistyö ja suunnitteluun osallistaminen nykyistä enemmän tulisi myös olla tavoitteistossa.

Toisena strategisena painopisteenä on edellisellä kaudella ollut tehokas runkoverkko. Liikenteen maltillinen keskittäminen runkolinjoihin on perusteltua tehokkaan liikennemassan liikkutuksessa, mutta paikallisiin liikkumistarpeisiin kohdistetaan strategisessa tavoitteiden asettelussa liian vähän huomiota. Runkolinjaverkostoon ja hyviin liityntäyhteyksiin perustuvat matkaketjut edistävät parhaimmillaan joukkoliikenteen tehokkuutta, sujuvuutta, luotettavuutta ja tehokasta maankäyttöä, mutta järjestely on samalla omiaan lisäämään tarvittavia vaihtoja. Vaihto on matkustajan kannalta aina sujuvuutta heikentävä tekijä, joka pidentää matka-aikaa ja saattaa vähentää joukkoliikenteen houkuttelevuutta. Tämä saattaa kääntyä strategisista tavoitteista ja hyvää saavutettua kehitystä vastaan aiheuttamalla henkilöautoliikenteen lisääntymistä.

Runkolinjat ovat omimmillaan raideliikenteessä sekä ruuhka-aikojen työmatkaliikenteessä. Tiiviin seudun vetovoima voi liikennejärjestelmän osalta perustua raideliikenneverkostoon pohjautuvan liikennejärjestelmän hyvään palvelutasoon. Etätyön lisääntyessä suurin liikkumistarpeen kasvu ei kuitenkaan kohdistu ruuhka-aikojen työmatkaliikenteeseen, vaan vapaa-ajan toimintoihin. Panostaminen runkoverkkoon ei saa johtaa yhteyksien liialliseen karsimiseen

paikallisella tasolla. Bussilinjoja on mahdollista suunnitella vapaammin ja koota matkustajia, vaikka hieman kierrellenkin. Monelle on tullut ikävänä yllätyksenä runkolinja-käsitteen laajentaminen koskemaan myös bussilinjoja, mikä on havaittavissa tuoreimmista MAL-barometrin tuloksista. Lisääntyvät vaihdot koetaan palvelutasoa alentavana tekijänä. Keskeinen edellytys tässä onnistumiselle ovat sujuvat liityntäyhteydet ja miellyttäviksi koetut vaihtopaikat.

MAL-barometrin tuloksien mukaan vuonna 2017 60 % asukkaista oli sitä mieltä, että joukkoliikenteen tiheä vuoroväli on tärkeämpi kuin lyhyt kävelymatka pysäkille. Vuonna 2021 osuus oli laskenut 51 %:iin. Myös oma joukkoliikenteen pysäkki koettiin tärkeäksi viihtyvyystekijäksi asumisessa. Barometrin tuloksista huomaa, että joukkoliikenteen saavutettavuus, vaikka harvemmin vuoroin on usein tärkeämpää kuin kaukana kulkevan linjan tiheä vuoroväli.

Joukkoliikenne on merkittävältä osaltaan verovaroin ylläpidettyä palvelua, jolloin sen tulee myös tasa-arvosyistä olla kattavasti käytettävissä. On erotettava ne yhteystarpeet, jotka eivät kohdistu runkolinjoille vaan esim. lähikouluihin, terveysasemille, harrastuspaikoille ja muihin lähipalveluihin, ja joihin matkaavilla ei usein ole henkilöautoa edes käytettävissään. Tämä paikallistuntemus löytyy parhaiten jäsenkunnilta, joiden näkökulmat tarvitaan nykyistä enemmän mukaan joukkoliikenteen paikallistason suunnitteluun. Strateginen tavoite aktiivisesta yhteistyöstä edellyttää tätä.

Ennakointi ja uudistuminen ovat toki tärkeitä tavoitteita muuttuvassa toimintaympäristössä. Silti ja etenkin koronapandemian vaikutuksista toivuttaessa on entistäkin tärkeämpää keskittyä olennaiseen: joukkoliikenteen järjestämiseen ja kuntayhtymän talouden kestävyys. Tämä tarkoittaa sitä, että konsulttivetoisia kehityshankkeita ja –selvityksiä on karsittavissa, ja niiden tulee palvella suoraan perustehtävää.

Taloussuunnitelma

Joukkoliikenteen rahoituksen ja HSL:n talouden järjestäminen kestäväällä tavalla on haastava yhtälö. Etenkin lipputulosten ennakointi ja siitä johdettuna kuntaosuusien taso tulevana vuosina on koronapandemian vaikutusten johdosta ymmärrettävästi erittäin vaikeaa, mutta näkymien muuttuessa positiivisempaan suuntaan myös talouden ennustettavuus helpottuu. Matkustajamäärät ja lipputulokertymät jäävät myös kuluvana vuonna varmuudella tuntuvasti normaalitasoa alemmas ja ensi vuoden toteutuminen jonkin arvioiduista skenaarioista mukaisena jättää kuntaosuuksiin suuren vaihteluvälin. Kaikissa skenaarioissa on kuitenkin koko TTS-kauden ajan tarve kuntaosuusien merkittävästi korkeampaan tasoon pandemiaa edeltäneisiin vuosiin verrattuna. Kauniaisille arvioitu kuntaosuus vuosille 2022-2024 on n. 1,7 milj. euroa, kun vuoden 2021 kuntaosuudeksi on muodostumassa n. 1,1 miljoonaa euroa.

Suunnitelmavuosina 2023-2024 tilanteen oletetaan vähitellen normalisoituvan ja matkustajamäärien palaavan lähelle aiempaa, vuoden 2019 tasoa.

Sen jälkeen, kun kuntayhtymän talous on saatu tasapainotettua, tulee kuntaosuuksilla aiemmin sovitusti kattaa kokonaiskustannuksista enintään 50 %.

HSL:n tulee seurata taloustilannetta aktiivisesti ja informoida siitä jäsenkuntia ajantasaisesti. Kuntaosuuksien hyväksyttävä taso suhteessa lipputuloihin on ymmärrettävästä syystä väliaikaisesti suurempi, mutta peruste saa olla ainoastaan väliaikainen ja myös kaikki muut käytettävissä olevat keinot talouden tasapainottamisessa on hyödynnettävä. Myös jäsenkuntien taloudellinen tilanne on vaikea ja sote-uudistus tuo mukanaan uusia epävarmuustekijöitä. Ratkaisu väliaikaisesta rahoitusmallista kriisivaiheen ajaksi, jotta 50/50 tavoitteeseen voitaisiin taas päästä, on erittäin kannatettava.

Lipputulotavoitteiden asettaminen vuodelle 2022 on edellä todetusti haasteellista. Traficomien koronatuen ehtojen mukaan lipunhintojen korotukset saavat olla enintään indeksikorotusten suuruiset. Myös palvelutason laskuun sisältyy ehtoja. Talousarvioesitykseen ei sisälly matkalippujen hintojen korotuksia, mutta tukiehtojen sallimat indeksikorotukset ovat tarpeen ja ne tulee ottaa käyttöön. Alennusoikeuksia ei tule laajentaa.

Lipun hintoihin kohdistuu korotuspaineita kuitenkin myös muista syistä. Lukuisat suuret seudulliset infrahankkeet ja yleinen kustannustason nousu lisäävät paineita lipunhintojen nostoon ja myös sen jälkeen, kun koronapandemian tappioista on selvitty. Tilanteen selkiytyttyä lipputulotavoitteet tulee asettaa siten, että tuottojen kasvu vastaa kokonaiskustannusten kasvua.

Liikenteen palvelutason nostoista tulee pääsääntöisesti pidättäytyä niillä linjoilla, joilla se on mahdollista ja joiden osalta kuntayhtymää eivät sido liikennöitsijöiden kanssa tehdyt sopimukset. Myös muista kustannuksista nostavista tekijöistä tulee luopua ja karsia menoja kaikin tavoin. Konsulttitoimeksiantoja voitaneen vähentää ja uusia rekrytointeja lykätä.

Kauniainen on lausunut tarkastusmaksun korotusesityksestä aiemmissa TTS-lausunnoissaan vuosina 2012-2020. Kaupungin kanta on edelleen, että matkalippujen tarkastustoiminnan ainoa tavoite tulee olla liputta matkustamisen väheneminen. Tavoitteeseen pääsyä pitää helpottaa satunnaisellekin matkustajalle selkeällä informaatiolla ja helppokäyttöisellä lipunmyyntijärjestelmällä, jotta perusteettomia tarkastusmaksuja ei lankea matkustajille, jotka eivät tunne järjestelmää, eivät ole osanneet tai pystyneet hankkimaan lippua. HSL:n tulee ensisijaisesti panostaa lipun ostamisen helppouteen myös uusia maksutapoja ja myyntikanavia suunniteltaessa. Huomio kiinnittyy lisäksi tarkastusmaksukertymän suureen luottotappio-osuuteen.

Toimintasuunnitelma

Uusien kohderyhmien saaminen mukaan joukkoliikenteen käyttäjiksi on tärkeää kulkumuoto-osuuden nostamiseksi. Tavoitteena onkin kehittää palveluita ja lippujen tuotevalikoimaa asiakkaiden liikkumistarpeita vastaaviksi. Tähän vastaa jatkuvasti HSL:n tavoite kanta-asiakkuuksista, joilla on jatkuvasti voimassa oleva lippu käytössä. Vakiokäyttäjille kohdistettu kampanja, tuotteena vuosilippu, toki on edullisin vaihtoehto jo olemassa oleville joukkoliikenteen aktiivikäyttäjille, jotka pystyvät sitoutumaan tiettyyn matkustamiseen vuodeksi eteenpäin. Jatkuvasti voimassa oleva lippu palvelee luonnollisesti HSL:n rahoituspohjan vahvistamista ja lipputulovirran ennakoitavuutta, mutta ei niinkään houkuttele uusia asiakkaita.

Kulkumuoto-osuuden kasvattamiseksi lippuvalikoimaan tulisi lisätä joustavia tuotteita ihmisten vaihtelevien liikkumistarpeiden mukaisesti. Lippujen tuotevalikoimasta puuttuvat esimerkiksi parina päivänä viikossa liikkuvan etätöyläisen lippu, satunnaiskäyttäjän sarjalippu ja lyhyiden matkojen edullinen kertalippu. Tämän kaltaiset lipputuotteet houkuttelisivat uusia käyttäjiä joukkoliikenteen asiakkaiksi ja kannustaisivat satunnaisilla tai lyhyillä matkoilla jättämään auton kotiin. Tällaisia tuotteita voisivat olla esim. 10/30 päivän kuukausilippu, joka aktivoitaisiin päivä kerrallaan 10 vapaavalintaisen päivän aikana kuukaudessa tai kertalippu, joka olisi voimassa esim. 15-20 minuuttia, ja joka olisi hinnaltaan nykyistä kahden vyöhykkeen kertalippua edullisempi. Kertalippu kahteen suuntaan nykytariffein on yksinkertaisesti henkilöautoa selvästi kalliimpi vaihtoehto.

Uusi suunnitteilla oleva tilipohjainen lippujärjestelmä mahdollistaa kenties uusia vaihtoehtoja. Sen sisältö on toistaiseksi kuitenkin vasta konseptointivaiheessa. Huomio kiinnittyy myös siihen, että varsin äskettäin uudistettiin kuntayhtymän lippu- ja informaatiojärjestelmä. Siihen on juuri ehditty tottua, ja se on sinänsä todettu varsin hyvin toimivaksi, joten tulee tarkkaan harkita käyttäjien suuntaan näkyviä suurempia muutoksia lippukategorioihin ja hinnoitteluun. Jatkuvat reitti- ja linjastomuutokset aiheuttavat myös hämmennystä. Liian tiheään tapahtuvat muutokset tekevät joukkoliikenteen käytöstä vähemmän houkuttelevaa. Muutosten hyötyjen tulee olla todellisia ja niiden pitää ylittää muutoksista aiheutuvat haitat. Kaikissa muutoksissa tulee myös ottaa huomioon niiden vaikutukset kuntayhtymän ja sitä kautta omistajien talouteen.

Asiakasvuorovaikutuksen kehittäminen eri kanavia hyödyntäen on tärkeää. Tässä tulee ottaa huomioon asiakasryhmät (lapset, vanhukset, erityisryhmät), joille blogit ja muut digitaaliset kanavat eivät ole omin tapa asioida. Palautetta tulee voida antaa ilman kirjautumista ja käyttäjätunnusten luomista. Kyselyiden otsikointi on oltava niin selkeää, että sisältö avautuu. Mikäli runkolinjan vahvistaminen tarkoittaa paikallislinjojen lakkauttamista tai yhteyksien muuttamista vaihdolliseksi, on se sanottava avoimesti. Kiinnostavaa olisi myös koota tietoa henkilöautoilijoilta tekijöistä, jotka saisivat heidät siirtymään joukkoliikenteen käyttäjiksi.

Solmupisteiden kehittäminen on joukkoliikenteen käytettävyyden kannalta keskeinen osa liikennejärjestelmän matkaketjujen luotettavuuden ja palvelutason parantamista, joten on erittäin kannatettavaa, että niiden toimivuuteen panostetaan ja vaihtojen sujuvuutta tutkitaan.

Vuodelle 2022 suunniteltujen L- ja U-junien vuorojen karsimiset eivät ole kannatettavia, mutta talouden sopeutustarpeen johdosta ymmärrettäviä. Vuorojen karsimisesta saatavat kustannussäästöt ovat kuitenkin niin vähäiset, että niillä ei ole käytännön merkitystä kuntayhtymän kokonaistaloudessa edes nyt vaikeina aikoina. Heti yleisen tilanteen parantuessa ja matkustajamäärien lisääntyessä tulee vuorot tai niitä vastaava kapasiteetti ottaa uudelleen käyttöön.

Kauniainen on monille espoolaisille lähin tai käytetyin paikalliskeskus esimerkiksi koulujen, terveyspalveluiden, harrastusten ja kaupallisten palveluiden osalta. Kuntarajojen häivyttämiseen perustuvan vyöhykejärjestelmän periaate tuleekin

Yhdyskuntavaliokunta

§ 82

31.08.2021

näkyä myös linjastosuunnittelussa. Vapaa-ajan liikumistarpeet tulevat jatkossa korostumaan ja koulujen osalta etätyöskentely ei tule olemaan yhtä suurta kuin työelämässä, mikä tulee ottaa huomioon joukkoliikenteen palvelutasossa.

Kauniainen toivoo, että erityisesti paikallistason linjamuutoksia suunniteltaessa tehtäisiin kuntatason yhteistyötä ennakoivasti.

Joukkoliikenteen matkaketjuja tarkasteltaessa on hyvä, että kävely ja pyöräily on nostettu selvästi esiin osaksi kokonaisuutta ja se on mainittuna strategiassa. HSL:n vaikutusmahdollisuudet liikenteen päästöttömyyden edistämiseksi ovat merkittävät, joten ilmastotoimenpiteiden sisällyttäminen strategiaan on erittäin kannatettavaa. HSL on luonteva koordinaattori myös seudullisen kaupunkipyöräpalvelun valmistelussa ja palvelun yhteensovittamisessa joukkoliikenteen kanssa.

Seudullinen kaupunkipyöräpalvelu edellyttää runsaasti selvityksiä ja niiden myötä tarkentuvaa lisätietoa mm. palvelun kustannuksista ja toiminnallisista kysymyksistä ennen kaupunkien mahdollisuutta sitoutua palvelun käyttöönottoon. Kauniaisten kaupunki on mielellään mukana Helsingin seudun yhtenäisen kaupunkipyöräjärjestelmän kehittämisessä ja määrittelyssä puitesopimuksen kilpailutusta varten. Osallistuminen puitesopimukseen onkin edellytys palvelun käyttöönottoon, mutta se ei velvoita osallistujia vielä mihinkään. Todettakoon kuitenkin, että seudun yhteinen kaupunkipyöräjärjestelmä yhtenäisine käytäntöineen parantaisi käyttäjäkokemusta huomattavasti vaikuttaen mitä luultavimmin pyöräilyn mielekkyyteen ja kulkumuoto-osuuden kasvuun.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Valiokunta päättää esittää KH:lle, että se antaisi HSL:n hallitukselle esityksen mukaisen lausunnon HSL-kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2022 - 2024.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Lausuntopyyntö ja alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2024

Jakelu:

Kaupunginhallitus

Yhdyskuntavaliokunta

§ 83

31.08.2021

Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2022 – 2024

YLV 31.08.2021 § 83

701/00.04.01.02/2021

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
kuntatekniikkapäällikkö Jarkko Riipinen, puh. 050 382 8756
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Taustaa

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

HSY:n hallitus päätti kokouksessaan 18.6.2021, kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti, pyytää 22.9.2021 mennessä jäsenkuntien lausunnot alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2022-2024.

Esityslistan **oheismateriaalina** on lausuntopyyntö, otteet HSY:n hallituksen pöytäkirjasta, alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2022-2024. Aineisto löytyy myös HSY:n internet-sivuilta osoitteesta esityslistat, pöytäkirjat 1.9.2020 eteenpäin:

<https://www.hsy.fi/hsy/paatoksenteko/>

Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän strategia tarkistetaan aina hallituskauden vaihtuessa. HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman 2022 - 2024 tavoiteasetanta perustuu yhtymäkokouksen 16.11.2018 hyväksymään strategiaan 2025 sekä jäsenkuntien omistajaohjauksen tavoitteisiin.

Voimassa oleva HSY:n strategia käsittää toiminta-ajatuksen, arvot ja vision vuoteen 2025 sekä seuraavat strategiset päämäärät, jotka toimivat tavoitteiden pohjana:

- Ympäristövastuun ja resurssitehokkuuden edelläkävijä
- Korkea toimintavarmuus
- Sujuvat palvelut
- Vakaa talous

Yhteenveto toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2022-2024

Talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa vuosille 2022-2024 tuottavuustavoitteena on ollut keskimääräinen 1,5 % vuotuinen tuottavuuden paraneminen.

Myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu toimintavolyymien ja toiminnan muutokset sekä vesihuollon ja jätehuollon talousmallioletukset sekä alustavat taksamuutokset.

Yleisenä kustannustason muutoksena talousarviovuodelle 2022 on käytetty 1,3 %, ellei tarkempaa arviota menoeristä ole ollut käytettävissä. Suunnitelmavuodet 2023 ja 2024 on esitetty vuoden 2022 hintatasossa.

Vesi -ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n hallituksen toukokuussa 2020 hyväksymään uuteen 10 vuoden investointiohjelmaan.

Toiminta:

HSY:n verkostoon pumpatun veden määrän arvioidaan kasvavan hitaasti suunnitelmakaudella. Vuonna 2022 tuotetun veden määrän arvioidaan olevan 96,9 miljoonaa m³ ja laskutettavan vedenmyynnin 76,5 miljoonaa m³. Viikinmäen ja Suomenojan jätevedenpuhdistamoilla käsiteltävän jäteveden määrän arvioidaan olevan yhteensä 143,7 miljoonaa m³, mikä tarkoittaa prosentin kasvua kuluvan vuoden ennusteeseen.

Vuonna 2022 asiakaskiinteistöillä tehdään noin 8,5 miljoonaa jäteastiatyhjennystä ja kuljetetaan jätteitä yhteensä noin 388 000 tonnia. Jätteen energiakäyttöön Vantaan Energian jätevoimalaan toimitetaan jätteitä yhteensä 228 000 tonnia. Ämmässuon jätteenkäsittelykeskukseen vastaanotetaan jätteitä yhteensä noin 285 000 tonnia, josta biojätettä on 48 000 tonnia.

Henkilöstö:

Henkilöstön määrällinen tarve on arvioitu voimassa olevassa henkilöstösuunnitelmassa 2021 – 2023. Yksityiskohtaisella tasolla laaditun suunnitelman mukaisesti henkilöstömäärän lasku loivenee suunnitelmakauden aikana. Vuoden 2022 keskimääräinen henkilöstömäärä on yhteensä 839,6 henkilötyövuotta, joka on 6,1 htv vähemmän kuin vuoden 2021 suunnitelmassa. Henkilöstömäärien toteutumat ovat jääneet suunniteltua alemmalle tasolle.

Henkilöstösuunnitelma päivitetään suunnitelmakaudelle 2022 – 2024 ja muutokset huomioidaan lopullisessa taloussuunnitelmassa syksyllä sen laadinnan yhteydessä.

Käyttötalous:

HSY:n toimintatuotot vuonna 2022 ovat 397,9 miljoonaa, mikä on 8,8 miljoonaa (2,3 %) enemmän vuoden 2021 ennusteeseen verrattuna. Myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu toimintavolyymien muutokset sekä vesitaksissa oletetun 1,3% inflaatiokorotuksen lisäksi 2,0% reaalikorotus. Jätehuollon myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu vain inflaatiovaikutus 1,3% talousarviovuodelle 2022.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti HSY perii jäsenkunniltan maksuosuudet muista kuin vesihuollon tai jätehuollon tehtävistä. Maksuosuudet jaetaan jäsenkuntien asukasluvun suhteessa ja Kauniaisten osuus on 1%. Kuntaosuuksilla katetaan se osuus seutu- ja ympäristötiedon tehtävien hoidosta aiheutuvista

kustannuksista, jota ei voida kattaa tulosalueen muilla myyntituotoilla tai ulkopuolisella hankerahoituksella. Vuonna 2022 laskutettavat kuntaosuudet ovat 4,34 miljoonaa euroa (tilinpäätöksen mukaan 4,14 milj. vuonna 2020). Kauniaisten kuntaosuus suunnitelmakaudella on 43 420 euroa v. 2022, 46 702 euroa v.2023 ja 46 459 v.2024. Osuus budjetoidaan ympäristötoimen käyttötalousarvioon.

HSY:n toimintamenot vuonna 2022 ovat 206,1 miljoonaa euroa eli 10,4 miljoonaa (5,3 %) enemmän vuoden 2021 ennusteeseen verrattuna. Toimintakulujen budjetoinnissa on huomioitu toiminnan muutokset. Merkittävimmän kustannusten nousun aiheuttaa Blominmäen jätevedenpuhdistuslaitoksen käyttöönotto. Lisäksi vuosille 2023 ja 2024 on kuluissa huomioitu Suomenojan laitoksen purkukustannusta 5 milj. euroa molempina vuosina ja vuodelle 2022 on tehty 10 milj. euron varaus.

Vuonna 2022 toimintakuluista noin 43,8 % koostuu palveluiden ostoista kuten jätteen kuljetuspalvelujen ostoista, IT-kuluista, asiantuntijapalveluista sekä rakentamis- ja kunnossapitopalveluista. Henkilöstökulujen osuus on noin 49,3 %, materiaalihankinnat noin 1,9 % sekä muut kulut noin 5 %.

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä toimintakate vuonna 2022 on 194,1 miljoonaa (48,8 %), kun sen vuonna 2021 ennustetaan olevan 195,7 miljoonaa (50,3 %). Suunnitelmavuonna 2023 toimintakate paranee ja on 212,1 miljoonaa (52,1 %) ja vuonna 2024 217,8 miljoonaa.

Nettorahoituskulut vuonna 2022 ovat 66,4 miljoonaa, mikä on 3,3 miljoonaa vuoden 2021 ennustettua tasoa vähemmän. Korkokuluista 60,6 miljoonaa euroa on jäsenkunnille perustamislainoista maksettavia korkoja. Rahoitustuottoihin on budjetoitu 2,0 miljoonan euron osinkotuotot Uudenmaan Woima Oy:ltä vuosille 2022-2023 ja vuodelle 2024 1,8 miljoonaa. Suunnitelmakaudella nettorahoituskulut kasvavat, ollen vuonna 2024 69,2 miljoonaa euroa.

Toimintakatteen ja rahoituserien jälkeen syntyvä vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen jälkeen jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate paranee koko suunnitelmakauden ajan, mutta siitä huolimatta erityisesti vesihuollon investointien rahoittamiseksi joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa koko suunnitelmakauden ajan yhteensä noin 447,3 miljoonaa euroa toteutuvasta investointitasosta riippuen. Jätehuollon toimintatuottojen arvioidaan kasvavan talousarvio- ja suunnitelmavuosina 2022-2023. Suurin syy kasvulle johtuu lajitellun jätteen määrän lisääntymisestä.

Jätehuollon toimialalla tulorahoitus kattaa toimialan investoinnit täysimääräisesti kaikkina suunnitelmavuosina.

Tilikauden tulos vuonna 2022 on vuosikatteesta vähennettävien pysyvien vastaavien (käyttöomaisuus) poistojen jälkeen 0,02 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Jätehuollon investointivarauksen aiempaan purkamiseen liittyvien poistoerokirjausten ja vesihuollon tuloksesta maksettavien tuloverojen jälkeen tilikauden alijäämä on 0,2 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n hallituksen toukokuussa 2020 hyväksymiin 10 vuoden investointiohjelmiin, joihin on tehty keväällä 2021

tarkennuksia aikataulu- ja laajuusmuutosten takia. Investointeja päivitetään tiedossa olevien muutoksien osalta syksyllä laadittavassa lopullisessa toiminta- ja taloussuunnitelmassa.

Vuonna 2022 investoinnit ovat yhteensä 212,2 miljoonaa euroa, josta 188,1 miljoonaa on vesihuollon ja 21 miljoonaa jätehuollon investointeja. Muut investoinnit ovat yhteensä 3,1 milj. euroa.

Blominmäen jätevedenpuhdistamon valmistuminen suunnitelmakaudella pudottaa vesihuollon investointien tason lähemmäksi pitkän aikavälin normaalia. Toisaalta viime vuosina jäsenkuntien investoinnit infrastruktuuriin ovat olleet suuret ja tämä on nostanut myös HSY:n vesihuollon investointeja näiltä osin (kaupunkilähtöiset investoinnit).

Vesihuollon investointien taso säilyy suunnitelmakaudella aiemmin arvioitua (mm. 10 vuoden investointiohjelma) korkeammalla tasolla johtuen pääosin jäsenkuntien aiemmin arvioitua korkeamana säilyvästä infrastruktuuri-investointien tasosta. Erityisesti suuret raidehankkeet mahdollisesti käynnistyessään nostavat näiden investointien määrää. Tämä nostaa erityisesti johtosiirtojen ja osin verkostojen saneerausinvestointeja.

Rahoitus:

Perustamislainat HSY:n jäsenkunnilta ovat yhteensä 1,1 miljardia euroa, jonka lisäksi HSY:llä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua pitkäaikaista lainaa vuoden 2021 lopussa ennusteen mukaan noin 704 miljoonaa, mikäli vuoden 2021 tulorahoitus ja investoinnit toteutuvat vuosiennusteiden mukaisesti.

Tulorahoitus ei riitä kattamaan kuntayhtymän investointitasoa ja lainojen lyhennyksiä, minkä vuoksi suunnitelmakauden kaikkina vuosina joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 477 miljoonaa euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 231 miljoonalla. Ulkopuolisilta nostetun pitkäaikaisen velan yhteismäärä suunnitelmakauden lopulla on noin 921 miljoonaa euroa.

Lähivuosien suurista investoinneista johtuen HSY:n omavaraisuusaste tulee heikkenemään suunnitelmakausilla hieman, ollen vuoden 2024 lopussa 25,4 %, kun viimeisimmässä tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 27,6 %. Suunnitelmakauden ylijäämäiset tulokset kasvattavat omaa pääomaa, mutta vieraan pääoman kasvu suunniteltujen investointien rahoittamiseksi tarvittavasta ulkopuolisesta lainarahoituksesta johtuen heikentää omavaraisuutta.

Esitys lausunnoksi

HSY –kuntayhtymä on erittäin luotettava vesi- ja jätehuollon palveluiden sekä ajan-tasaisen seutu- ja ympäristötiedon tuottaja. Palvelut vastaavat toimintaympäristön muutoksiin ja ajankohtaisiin haasteisiin. Toiminta- ja taloussuunnitelman 2022 – 2024 tavoitteet perustuvat voimassa olevaan strategiaan johdonmukaisesti.

Toiminnan ja etenkin vesihuollon investointien rahoitus perustuu kuitenkin vuosittain jatkuvaan uuden ulkopuolisen lainan nostamiseen, mikä heikentää omavaraisuusastetta. On selvää, että poikkeuksellisen suuret ja vaikutuksiltaan

pitkäkestoiset investoinnit, kuten Blominmäen jätevedenpuhdistamo, tarvitsevat lainarahoitusta toteutuakseen. Velkaantumisen kasvua tulee kuitenkin pyrkiä taittamaan tulevina vuosina, mikä tarkoittaa erityisesti investointimenojen kestävän tason määrittelyä. Lausuntoaineistossa mainitaan hieman huolestuttavalla tavalla riittävän tulo-rahoituksen varmistaminen, mutta jatkuvasti kasvavaa rahoitustarvetta ei tule kuroa umpeen merkittäville tariffikorotuksilla.

Tavoitteena tulisi olla tariffien reaalisten hinnankorotusten välttäminen sekä toiminnan tuottavuuden tasoa nostamalla 1,5 % vuosittain että mitoittamalla toiminta, etenkin investointitaso, rahoituksellisesti kestävä tasolle. Luultavasti vuosien mittaan syntyy myös uusia investointitarpeita, joten harkintaa hankkeiden priorisointiin tarvitaan nyt ja jatkossakin.

Vesihuollon investointistrategian yhteydessä hyväksytyt tavoitteet kuten vesistöön johdettavan kuormituksen edelleen pienentäminen, vedenjakelun toimintavarmuuden parantaminen ja vesihuoltoverkostojen korjausvelan hallinta saneeraustasoa nostamalla ovat erittäin kannatettavia priorisoinnin lähtökohtia.

Pidemmällä aikavälillä tulee edelleen tähdätä rahoituksen tasapainoon niin, että myös investointimenot voitaisiin mahdollisimman paljon kattaa tulo-rahoituksella.

Lisäksi Kauniainen muistuttaa, että vesihuollon taksojen määrittelyssä tulee ottaa huomioon uusi taksarakenne sovitulla tavalla siten, että uuden hulevesitaksan eriyttäminen ei saa nostaa asiakkailta perittäviä maksuja. Hulevesitaksa ei siis saa olla uusi, aiemman laskutuksen lisäksi tuleva osa, vaan sitä vastaava summa tulee vähentyä muista vesimaksuista, joihin se aikaisempina vuosina on sisällytetty. Vesijohtoverkoston hävikin pienentämiseksi tulee tehostaa toimenpiteitä, jotta mahdollisimman suuri määrä verkoston vedestä saataisiin laskutuksen piiriin.

Jätehuollon toimiala ennakoi kiitettävällä tavalla alan jatkuvasti tiukentuvaa lainsäädäntöä ja edistää hyvin kiertotalouden sekä materiaali- ja energiatehokkuuden päämääriä. Jätteiden sivuvirtojen hyödyntämistä pääkaupunkiseudulla tulee jatkossakin kehittää yhteistyössä palveluja tuottavien yritysten kanssa.

Jätehuoltotoimialan talouden suunnittelu on tehty kestäväällä tavalla siten, että sen velkaantuminen on taittunut viime vuosina investointitason laskun myötä ja omavaraisuusaste on noussut. Taksakorotuksetkin noudattavat inflaatiokorotuksen tasoa.

Seutu- ja ympäristötoimi tukee jäsenkuntia MAL-työn tausta-aineistojen kokoamisessa ja mm. ajantasaisen kasvihuonehuonekaasupäästöjen seurannan tuottamisessa.

Kauniaisten ja HSY:n välinen käytännön yhteistyö on vakiintunutta ja toimii hyvin vesihuoltoinvestointien ja kadunrakennustöiden yhteen sovittamisessa. Yhteistyötä on kuitenkin edelleen hyvä syventää kaupunkilähtöisten hankkeiden toteuttamisessa kustannustehokkaasti.

Myös muu kuntayhtymän koordinoima yhteistyö vesihuollon kehittämissuunnitelmien, toiminta-alueiden päivityksen sekä palvelusopimusten seurannan asioissa yhdessä HSY:n ja muiden jäsenkuntien kesken sujuu hyvin.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 83

31.08.2021

Valiokunta päättää esittää KH:lle, että se antaisi HSY:n hallitukselle esityksen mukaisen lausunnon HSY –kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2022-2024.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Lausuntopyyntö, ote hallituksen pöytäkirjasta 18.6.2021
Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2024

Jakelu:

HSY (kirjaamo)

Yhdyskuntavaliokunta

§ 84

31.08.2021

Tarkastusvaliokunnan arviointikertomus vuodelta 2020

YLV 31.08.2021 § 84

366/00.03.00/2021

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastusvaliokunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioinnin tulokset esitetään arviointikertomuksessa. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Kaupunginhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastusvaliokunta on käsitellyt vuoden 2020 arviointikertomusluonnosta kokouksissaan 30.3., 13.4., 27.4., 3.5. sekä 11.5.2021. Tarkastusvaliokunta on 20.5.2021 § 33 hyväksynyt ja allekirjoittanut tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksen vuodelta 2020 ja päättänyt saattaa sen kaupunginvaltuustolle tiedoksi. KV päätti kokouksessaan 14.6.2021 § 31 merkitä tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2020.

Tarkastusvaliokunnan hyväksymä arviointikertomus on **liitteenä** ja avautuu myös seuraavasta linkistä:

<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/kokous/202196-3-6349.PDF>

Arvioinnin painopistealueena vuonna 2020 oli opetustoimi ja varhaiskasvatus. Seuraavassa käsitellään arviointikertomuksen huomioita yhdyskuntatoimen osalta.

Edellisten vuosien havaintojen ja kehittämisehdotusten seuranta

Asiakohdassa ei ole nostettu erikseen esiin yhdyskuntatoimen osalle kohdistuvia huomioita. Tekstissä todetaan kuitenkin seuraavasti: *"Tarkastusvaliokunta toteaa, että vuoden 2019 arviointikertomuksessa esiin tuotu huomio poikkialueiden kuulemistilaisuuksien muistioiden pitämisestä ei ole toteutunut. Tämän johdosta poliittisten päättäjien esille tuotuja jatkovalmistelun liittyviä toivomuksia ei ole otettu huomioon viranhaltijoiden valmistelutyössä."* Sama toteamus toistuu myöhemmin arviointikertomuksen kohdassa 6.3, jossa käsitellään yhdyskuntatoimen toimintaa, joten siihen vastataan toimialakohtaisten kommenttien yhteydessä.

Strategisten tavoitteiden vuositoimenpiteiden toteutuminen vuonna 2019

Strateginen tavoite 2.5. Kaupungintalon alueen kaavamuutosprosessi saadaan päätökseen valtuustokauden aikana.

Tarkastusvaliokunnan arviointi:

Kaavamuutosehdotuksen päätöksenteko on kesken.

- **Kommentti:** Kaavamuutosehdotus on laadittu ja saatettu päätöksentekoon, mutta palautettu valmisteluun. Yksimielisen ratkaisun aikaan saamiseen ei ole löytynyt edellytyksiä, joten hanke siirtyy uudelle valtuustokaudelle.

Strateginen tavoite 3.1. Kaupunkirakennetta kehitetään maankäytön ja asumisen kehityskuvan mukaisesti Kauniaisten identiteettiä vahvistaen.

Tarkastusvaliokunnan arviointi:

Toimenpiteiden toteutumista on vaikea arvioida ilman selkeitä tavoitemitta reita. Kuka valvoo toimenpiteiden toteuttamista?

- **Kommentti:** Tavoitteen toteutumisesta raportoidaan osavuosisikastausten ja tilinpäätöksen yhteydessä yhdyskuntavaliokunnalle, kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle. Mittareihin sisältyy käsittelyssä olevien suojelua sisältävien kaavojen lukumäärä sekä AK-kaavahankkeiden lukumäärä kävelyetäisyydellä asema-alueelta. Sanallisesti on selostettu tilinpäätöksessä, että vuoden 2020 aikana ei hyväksytty yhtään asemakaavan muutosta.

Strateginen tavoite 3.2. Kauniainen edistää kestävästä kehitystä.

Tarkastusvaliokunnan arviointi:

Resurssiviisauden tiekartta asetetun hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseksi hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 15.6.2020.

Kommentti: Todettakoon lisäksi, että kun tiekartassa on määritelty pääsääntöisesti laajemmat asiakokonaisuudet ja niiden toteuttaminen valtuustokausittain kohti vuotta 2030 ja 2035, kokoavat toimialat vuosittain KH:lle tiedoksi päästövähennysohjelmat, joihin viedään tiekartan tavoitteita konkreettisina tehtävinä ja toimenpiteinä. Päästövähennystoimenpiteiden toteutumisista raportoidaan osana kaupungin talousarvioseurantaa osavuosisikastausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Strateginen tavoite 3.3. Seudulliset MAL-asuntotuotantotavoitteet toteutetaan

Tarkastusvaliokunnan arviointi:

Tavoite (keskimäärin 80 asuntoa/vuosi) ylittyi, valmistuneita asuntoja oli 28 9 kpl.

Kommentti: MAL-asuntotuotantotavoitteiden seurannassa ei ole mielekästä tarkastella yksittäisiä vuosia, sillä etenkin Kauniaisissa valmistuneiden asuntojen määrät vaihtelevat merkittävästi eri vuosina. Tästä syystä tavoitteessakin puhutaan keskimääräisestä asuntotuotannosta vuosittain. Mittaristossa on mukana asukasluvun kehitys vuositason 5 vuoden keskiarvon mukaan. Vastaava mittari lienee syytä lisätä myös asuntotuotannon osalle. Näin laskettuna 5 viimeisimmän vuoden (2016-2020) asuntotuotannon vuotuinen keskiarvo Kauniaisissa on 118 kpl/v.

Ote arviointikertomuksesta:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.9.2020 kokouksessaan valtion ja Helsingin seudun kuntien välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL sopimuksen vuosille 2020 - 2031. Samalla kun yhdyskuntavaliokuntaosaltaan hyväksyi sopimuksen ja se totesi, ettei Kauniaisilla ole mahdollisuutta toteuttaa sopimuksessa sille osoitettua asemakaavoitustavoitetta kaupungin omistaman maaomaisuuden rajallisuuden vuoksi.

Tarkastusvaliokunta on asiasta samaa mieltä ja pyytää kiinnittämään huomiota tavoitteeseen. Tarkastusvaliokunta kuitenkin katsoo, ettei MAL-sopimuksessa ole huomioitu Kauniaisten maantieteellisesti rajallista aluetta.

Kommentti: Asiaan kiinnitetään huomiota jatkossakin ja pyydetään kuten aiemminkin uuden MAL-sopimuksen valmistelussa ottamaan huomioon kuntakohtaiset erot ja erityispiirteet.

Ote arviointikertomuksesta:

MAL sopimuksen asuntotuotannon tavoitteet sopimuskaudella 2020 - 2023 tarkoittavat Kauniaisissa keskimäärin 80 asuntoa vuodessa, joista kohtuuhintaisen asumisen osuus on 24 asuntoa ja 14 asuntoa on 40-vuotisen korkotuen ja/tai erityisryhmien piiriin kuuluvia.

Kauniaisille asetettu MAL kaavoitustavoite on haasteellinen ja edellyttää, että vireillä olevat kaavahankkeet saadaan vietyä suunnitellusti hyväksymiskäsittelyyn. Vuoden 2020 aikana asuntotuotannon kannalta etenivät Asematie 10 - 14, Helsingintie 10 (Raamattuopisto), Palokunnantie 9 (VPKn alue) sekä Venevalkamantie 1. Vuoden 2020 aikana ei hyväksytty yhtään asemakaavanmuutosta. Kaavavaranto ei mahdollista enää yhtään uutta kerrostalohanketta.

Tarkastusvaliokunta suosittaa, että myös tuleville vuosille varataan potentiaalisia maa-alueita kaavoitettavaksi.

Kommentti: Nykyinen kaavoitusohjelma sisältää useita potentiaalisia maa-alueita kaavoitettavaksi, mutta niiden edistäminen ja sisältö riippuu poliittisesta päätöksenteosta. On syytä selkeyttää poliittinen tahtotila kaavoitushankkeissa ja niiden priorisoinnissa uuden valtuustokauden alkupuolella kaupungin strategian, maankäytön kehityskuvan ja kaavoitusohjelman päivitysten yhteydessä.

Ote arviointikertomuksesta:

Valtio käynnistää Espoon kaupunkiradan toteuttamisen. Kauniainen osallistuu hankkeeseen, sillä edellytyksellä, että Kauniaisten kattohinta 27,5 milj. euroa ei ylitä. Tämän lisäksi tulevat junaradan varteen rakennettavan pyörätien kustannukset. Tarkastusvaliokunta pitää tätä pyörätiehanketta hyvänä ja hiilineutraalisuustavoitetta tukevana.

Tarkastusvaliokunta on huolestunut kaupunkiradan taloudellisesta vaikutuksesta Kauniaisten osalta. Hankkeen kustannus on niin suuri, että se vastaa kolmen vuoden Kauniaisten investointiohjelmaa. Käytännössä hankkeen

kustannukset katetaan verovaroilla. Kaupungin viranhaltijat yrittivät sopimusneuvotteluissa kiitettävästi kiinnittää sopimusosapuolten huomiota Kauniaisten näkökulmaan hankkeen mittavuudesta kaupungin kokoon nähden ja suhteessa kaupunkilaisten saamaan hyötyyn.

Kommentti: Hanke on Kauniaisten mittakaavassa suuri, mutta on otettava huomioon, että suunnittelukustannuksiin saadaan EU-tukea ja hankkeen toteutuskustannuksista saadaan laskuttaa tulevana vuosina 50 % infrakorvauksina muilta HSL-kunnilta. Hanke tuottaa myös kauniaislaisille suoria hyötyjä paikallisessa liikenne- ja kaupunkiympäristössä, ja ennen kaikkea se on tärkeä osa seudullisen liikennejärjestelmän kehittämistä, mikä on kaikkien Helsingin seudun kuntien etu, myös Kauniaisten.

Tarkastusvaliokunta toteaa, että vuoden 2019 arviointikertomuksessa esiin tuotu huomio poikkihallinnollisten kuulemistilaisuuksien muistioden pitämisestä ei ole toteutunut. Tämän johdosta poliittisten päättäjien esille tuotuja jatkovalmisteluun liittyviä toivomuksia ei ole otettu huomioon viranhaltijoiden valmistelutyössä.

Kommentti: Erityisesti kaavoitushankkeisiin liittyviä kaupunginhallituksen ja yhdyskuntavaliokunnan tapaamisia on järjestetty keskustelutilaisuuksina, joiden tarkoitus on ollut tutustua valmistelun edistymiseen ja nimenomaisesti käydä hankkeista yhteistä keskustelua vapaasti ja ilman muistioihin kirjaamista. Kyseessä eivät ole olleet viralliset kuulemistilaisuudet, joista aina tuleekin laatia muistiot, vaan tarkoituksena on ollut ennemminkin näkökulmien ja ajatusten vaihto yhteisen näkemyksen edistämiseksi tulevaa päätöksentekoa varten. Poliittiset päätökset ohjaavat aina viranhaltijoiden valmistelutyötä. Sen sijaan keskustelutilaisuuksien tarkoituksaan ei ole hakea asiaan ”välipäätöksiä”, sillä myös valmistelutyö on tässä vaiheessa keskeneräinen. Keskusteluissa esiin nousevat kysymykset, kommentit ja toivomukset saattavat olla keskenään ristiriitaisia, jolloin niitä kaikkia ei sellaisinaan voidakaan ottaa valmistelussa huomioon. Kaavamuutoshankkeet ovat aina poliittisen päätöksenteon ja usein kompromissien lopputulos.

Arviointikertomuksen päätteeksi tarkastusvaliokunta toteaa, että valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ovat keskimäärin hyvin saavutettu.

Tarkastusvaliokunta kiittää kaupungin viranhaltijoita, hallitusta ja valiokuntia kuluneen valtuustokauden aikana tehdystä työstä.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Valiokunta hyväksyy selvityksen tarkastusvaliokunnan vuoden 2020 arviointikertomuksessaan esiin nostamista havainnoista yhdyskuntatoimen toimialan osalta ja lähettää sen edelleen KH:lle, joka kokoaa koko kaupungin lausunnon.

Jäsen Huttunen jääväsi itsensä ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 84

31.08.2021

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Tarkastusvaliokunnan hyväksymä arviointikertomus

Jakelu:

Kaupunginhallitus

Yhdyskuntavaliokunta

§ 85

31.08.2021

Hulevesiviemäriin liittämiselvollisuudesta vapauttaminen (kiinteistö 235-1-200-1)

YLV 31.08.2021 § 85

682/11.01.05.00/2021

Lisätiedot:

ympäristöpäällikkö Anna-Lena Granlund-Blomfelt, puh. 050-3236 269
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kiinteistölle 235-1-200-1 (Gresantie 3-5) haetaan vapauttamista vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäriin liittämiselvollisuudesta vesihuoltolain 3a luvun 17 c §:n mukaisesti.

Lupavelvollisuus ja toimivaltainen viranomainen

Vesihuoltolain 3 a luvun 17 b §:n mukaan kunnan päättämällä vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäröinnin alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen hulevesiviemäriin. Lain 17 c §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi myöntää hakemuksesta kiinteistölle vapautuksen 17 b §:ssä tarkoitetusta liittämiselvollisuudesta vesihuoltolaissa erikseen säädetyin perustein. Kauniaisissa yhdyskuntavaliokunta toimii kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena.

Hakemus liitteineen löytyy oheismateriaalina luottamushenkilöiden extranetistä.

Asian selostus

Kiinteistön omistaja anoo kiinteistön päärakennuksen, Villa Bensowin osalta vapautusta hulevesiviemäriin liittamisestä. Hakemuksen mukaan talon peruskorjaushankkeen yhteydessä tullaan tekemään muutoksia talon hulevesien käsittelyyn seuraavasti:

Talon katto -ja salaojavedet on peruskorjauksen jälkeen tarkoitus ohjata kokoojakaivoon, jonka pohja on rei'itetty. Kaivosta järjestetään ylivuotoputki kaivon viereen, rinteeseen tehtävään louhe -ja sepelipesään, josta mahdolliset ylivuotovedet johdetaan tontin rinnemaastoon. Maaston maaperä on tarkastuksen yhteydessä havaittu vettä vastaanottavaksi. Piha-alueiden asfalttipinnat tullaan peruskorjauksen yhteydessä poistamaan ja korvataan vettä läpäisevällä laatoituksella. Tällä hetkellä talon hulevedet (piha- ja kattovedet) imeytetään maastoon.

Hakemuksen mukaan hulevesien käsittelypaikan alapuolella omalla tontilla tai naapurikiinteistöllä ei sijaitse muita rakennuksia, joille esitetty hulevesien hallintatapa voisi katsoa aiheuttavan haittaa. Tontin puistomaastoon ei myöskään ole tulevaisuudessa tulossa uusia rakennuksia hankalien rakennusolosuhteiden takia. Puistomaastossa on myös runsaasti vettä hyödyntävää kasvillisuutta.

Hakemuksen mukaan Villa Bensowin liittäminen osoitettuun hulevesiviemärin liitoskohtaan aiheuttaa kohtuuttoman suuret kustannukset kiinteistönomistajalle. HSY:n toimesta kiinteistölle osoitettu hulevesien liitoskohta sijaitsee kaivureittiä mitattuna noin 210 metrin etäisyydeltä talosta. Kaivureitillä on paikoin kalliopinta hyvin lähellä maanpintaa ja hulevesien putkikaivantoa jouduttaisiin osalla matkaa louhimaan. Kaivureitin läheisyydessä sijaitsee myös kiinteistön muita rakennuksia ja niiden toimintaa palvelevia teitä sekä jo asennettuja maalämpökaivoja, joiden läheisyydessä ja kaapelointivyöhykkeellä ei koneellista kaivuuta tulisi suorittaa.

Hulevesiviemäriverkoston sijainti

HSY:n osoittama hulevesiviemäriverkoston liittymiskohta sijaitsee Kauniaisten ja Espoon rajalla, Oravamäentien varrella.

Lausunnot ja naapureiden kuuleminen

Hakemuksen johdosta on pyydetty lausuntoa Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymältä (HSY). Tämän lisäksi on pyydetty Kauniaisten kaupungin kuntatekniikan lausuntoa asiassa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän lausunto asiassa:

HSY toteaa lausunnossaan (20.8.2021), että alueelle on rakennettu hulevesiverkosto palvelemaan katujen ja kiinteistöjen kuivatusta. Tarkoituksenmukaista on, että hulevesien poisjohtaminen hoidetaan kokonaisuuden kannalta kestäväällä tavalla myös alueen kiinteistöjen osalta. Hulevedet eivät saa päätyä jätevesiviemäriin.

Kauniaisten kuntatekniikan lausunto asiassa (kuntatekniikkainsinööri):

Asia täydennetään kuntatekniikan lausunnolla kokouksessa.

Naapureiden kuuleminen:

Ympäristötoimi katsoo, että erillistä naapurikuulemistä tämän asian käsittelyn yhteydessä ei ole ollut aiheellista tehdä. Kyseessä on suuri tontti (n. 5 ha) ja alue Villa Bensowin suunnitellun huleveden imeytyskentän alapuolella on Kauniaisten kaupungin puistoaluetta. Esitetyn imeytyskohdan sekä kiinteistöjen väliselle rajalle on noin 50 metriä.

Päätösesityksen perustelut

Hakijan antamien selvitysten ja muiden asiaan liittyvien tietojen perusteella vesihuoltolain 17 c §:n vapauttamisen edellytykset täyttyvät tässä tapauksessa kiinteistön 235-1-200-1 päärakennuksen, Villa Bensowin osalta. Näin ollen, sille voidaan myöntää vapautus yleiseen hulevesiviemäriin liittämistä hakemuksessa esitetyn selvityksen pohjalta.

Vesihuoltolain 3 a luvun 17 c §:n mukaan vapautus liittämismuutoksesta hulevesiviemäriin on myönnettävä, jos:

1) liittäminen hulevesiviemäriin muodostuisi kiinteistön omistajalle tai haltijalle kohtuuttomaksi, kun otetaan huomioon kiinteistön hulevesien hallinnasta aiheutuneet kustannukset, liittämiseen aiheutuvat kustannukset, vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäröinnin vähäinen tarve tai muu vastaava erityinen syy;

2) vapauttaminen ei vaaranna huleveden viemäröinnin taloudellista ja asianmukaista hoitamista 17 a §:ssä tarkoitetulla vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäröinnin alueella; ja

3) liittämiseen vapautettavan kiinteistön hulevesi voidaan poistaa muutoin asianmukaisesti.

Jotta vapautus voidaan myöntää, kaikkien edellä mainittujen edellytysten on täyttyvä.

Kiinteistön 235-1-200-1 päärakennuksen, Villa Bensowin osalta voidaan myöntää anottu vapautus hulevesiviemäriin liittämiseen seuraavien perusteluin:

Kohta 1: Jotta Villa Bensowin hulevedet voitaisiin johtaa HSY:n osoittamaan hulevesiviemäriverkoston liitoskohtaan, vaatisi tämä mittavat maanrakennus- sekä louhintatyöt yli 200 metrin matkalta. Hakemuksessa esitettyjen tietojen ja kustannusarvion pohjalta voidaan katsoa, että vapautusedellytykset tämän kohdan osalta täyttyvät.

Kohta 2: Kyseisen vapauttaminen ei voida katsoa vaarantavan huleveden viemäröinnin taloudellista ja asianmukaista hoitamista 17 a §:ssä tarkoitetulla vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäröinnin alueella.

Kohta: Kiinteistön 235-1-200-1 Villa Bensowin ja sen lähiympäristössä syntyvät hulevedet voidaan poistaa asianmukaisesti imeyttämällä niitä tontilla.

Ehdot:

Tämä vapautuspäätös koskee ainoastaan kiinteistön 235-1-200-1 päärakennusta, Villa Bensowia.

Kiinteistön 235-1-200-1 ja erityisesti Villa Bensowin hulevedet tulee jatkossakin poistaa asianmukaisesti eikä niistä saa aiheutua haittaa ympäristölle, kaupungin yleisille alueilla tai muille lähikiinteistöille. Kiinteistön omistaja on vastuussa huleveden johtamisesta mahdollisesti aiheutuvista haitoista ja vahingoista.

Mikäli olosuhteet kiinteistöllä muuttuvat hakemuksessa esitetystä (esim. muutokset kiinteistön tai lähialueiden kaavoitukseen, lähialueen rakentaminen, kiinteistön muiden talojen hulevesijärjestelmien laajamittaiset parannukset tai muutokset) tai mikäli talon hulevesien poistaminen ei enää voida pitää

Yhdyskuntavaliokunta

§ 85

31.08.2021

asianmukaisena, tätä päätöstä voidaan arvioida uudestaan ja liittämiselvollisuus voi astua voimaan.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta päättää hakemuksessa annettujen tietojen ja edellä mainittujen perustelujen pohjalta myöntää kiinteistön 235-1-200-1 pääarakennuksen Villa Bensowin osalta vapautuksen yleiseen hulevesiviemäriin liittämiselvollisuudesta yllämainituin ehdoin.

Esittelijä täydensi kokouksessa kuntatekniikan lausunnon:

Kauniaisten kuntatekniikan lausunto (kuntatekniikkainsinööri):

Kuntatekniikka toteaa lausunnossaan, että Villa Bensowin osalta suunniteltu hulevesien hallinta viivyttämällä on asianmukainen, tarkempaan mitoitukseen tai muihin teknisiin yksityiskohtiin järjestelmän osalta yksikkö ei kuitenkaan ota kantaa. Hakemuksessa esitettyjen tietojen pohjalta hulevesiverkostoon liittyminen voidaan katsoa ylittävän liittymiseen katsottavat kohtuulliset kustannukset. Kuntatekniikka katsoo, että vapautus voidaan Villa Bensowin osalta myöntää.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Hakemus liitteineen

Jakelu:

Hakija
HSY

Yhdyskuntavaliokunta

§ 86

31.08.2021

Luottamushenkilöedustajien nimeäminen MAL -2023 suunnitelman valmisteluun

YLV 31.08.2021 § 86

772/00.04.01.03/2021

Lisätiedot:

Maankäyttöpäällikkö Minna Penttinen, puh. 050 3829 313
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä (HSL) on pyytänyt Helsingin seudun kaupunkeja ja kuntia nimeämään 31.8.2021 mennessä MAL-luottamushenkilöt MAL 2023 -suunnitelman valmisteluun. MAL –luottamushenkilöiden määrä perustuu kaupungin / kunnan mukaan. Lausuntopyynnön mukaan Kauniaisista nimetään kolme MAL –luottamushenkilöä.

Kauniaisten kaupunki on saanut vastauksen jättämiselle lisääaikaa 6.9.2021 asti toimielinten aikatauluista johtuen.

MAL 2023 on Helsingin seudun 14 kunnan ja Siuntion yhteinen, strateginen maankäytön (M), asumisen (A) ja liikenteen (L) suunnitelma, jossa kuvataan, miten seutua pitäisi kehittää vuosina 2023–2060. Valmistuessaan MAL 2023 sisältää suunnitelman seudun maankäytön kehityksestä, asuntotuotantotavoitteista ja muista asuntopoliittisista toimenpiteistä sekä kaikki liikennemuodot sisältävän lakisääteisen liikennejärjestelmäsuunnitelman.

Suunnitelmaa tehdään vuorovaikutuksessa seudun luottamushenkilöiden kanssa. Nimettävien MAL-luottamushenkilöiden lisäksi työssä ovat mukana MAL-suunnitelmasta päättävien toimielinten eli Helsingin seudun yhteistyökokouksen HSYKin jäsenet, Helsingin seudun liikenteen HSL:n hallituksen jäsenet sekä KUUMA-seudun KUUMA-johtokunnan jäsenet.

Lausuntopyynnön mukaan ensimmäinen MAL-luottamushenkilöille tarkoitettu vuorovaikutustilaisuus järjestetään etäyhteyksillä torstaina 23.9.2021 klo 15 alkaen. Tämän jälkeen pidetään MAL 2023 -suunnitelman visiosta ja tavoitteista yhteinen työstötilaisuus torstaina 7.10.2021 klo 14 alkaen. Tämä tilaisuus järjestetään pandemiatilanteen salliessa Finlandia-talolla.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta esittää, että kaupunginhallitus nimeää kolme luottamushenkilöedustajaa MAL 2023 –suunnitelman valmisteluun.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Lausuntopyyntö

Yhdyskuntavaliokunta

§ 86

31.08.2021

Jakelu:

Kaupunginhalitus

Yhdyskuntavaliokunta

§ 87

31.08.2021

Vastaus valtuustoaloitteeseen vihreyden lisäämiseksi keskusta-aukiolle

YLV 31.08.2021 § 87

680/00.02.10.00/2021

Lisätiedot:

kaupunginpuutarhuri Emmi Silvennoinen, puh. 050 5004 128
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Valtuutettu Lauri Ant-Wuorinen ja 8 muuta allekirjoittanutta jättivät kaupunginvaltuuston kokouksessa 14.6.2021 aloitteen, jossa he esittävät, että keinot lisätä keskusta-aukiolle vihreyttä tulisi selvittää aukion viihtyisyyden parantamiseksi. Mahdollisina keinoina mainitaan viherkasvit, ruohoalueet, pensaat ja viherseinä (aloite **oheismateriaalina**).

Yhdyskuntavaliokunta hyväksyi keskustan Thurmaninaukion katu- ja ympäristösuunnitelman vuonna 2018 (YLV 16.01.2018 § 10) ja aukion rakennusurakka valmistui 26.11.2019.

Alue sijoittuu osittain kansirakenteelle, mikä on huomioitu toteutettujen viherelementtien sijoittelussa ja rakenteissa. Aukiolle on tuotu vihreyttä kolmeen suureen, korotettuun kasvillisuusaltaaseen istutetulla monivuotisella kasvillisuudella, sekä kesäkukkaruukuilla ja -amppeleilla. Monivuotisia puita ja pensaita on istutettu myös kansirakenteen ulkopuolelle aukiolle ja aukion reunoille. Aukion suunnittelussa on huomioitu torialueen, ravintolatoimintojen, tapahtumien, pelastusteiden, huoltoliikenteen ja talvikunnossapidon vaatima tilantarve.

Suunnittelussa huomioitiin yhdyskuntalautakunnan, kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätökset eri käsittelyvaiheissa sekä saadut palautteet ja kommentit. Yhdyskuntalautakunta hyväksyi keskustan päivitetyn yleissuunnitelman ympäristörakentamisen periaatteet, mutta palautti suunnitelmakartan tarkennettavaksi muun muassa seuraavin kommentein (YLV 14.03.2017 § 27):

- Thurmaninaukiosta tulee suunnitella kokonaisuudeltaan selkeä, urbaani, yhtenäinen ja avoin kaikkien kuntalaisten käyttöön tarkoitettu tila.
- Viherkumpareita ei pidetty keskustaympäristöön soveltuvana. Puita istutetaan sinne missä se on mahdollista, maanalaisen kansirakenteen ulkopuolelle.
- Kannen päälle on mahdollista sijoittaa pensaita ja kukkia istutuslaatikoissa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi päivitetyt Thurmaninaukion yleissuunnitelman periaatteet ohjeellisenä, sekä kustannusarvion hankkeen loppuunsaattamiseksi siten, että jatkosuunnittelusta jätetään pois katulämmitys (KV 12.06.2017 § 65). Samalla KV vahvisti toteutuksen loppuunsaattamisen tavoitehinnaksi noin 2 965 000 euroa. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti edellyttää, että yhdyskuntatoimi selvittää yleissuunnitelmassa Thurmaninaukion itäpäätyyn sijoitetun vesiaiheen siirtämistä aukion laajentamiseksi.

Suunnitelmapäivityksessä huomioitiin edellä mainitut seikat sekä koneellisen talvikunnossapidon vaatima tilantarve lämmityksen poistuttua. Päivitetty katu- ja ympäristösuunnitelma oli julkisesti nähtävänä 27.11-17.12.2017 välisen ajan. Suunnitelmasta pyydettiin lausunnot HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut – kuntayhtymältä, LUP Länsi-Uudenmaan pelastuslaitokselta, sekä vanhus- ja vammaisneuvostoilta. HSY totesi 14.12.2017 päivityksessä launnossaan, ettei alle 2,5 metrin etäisyydelle vesihuoltolinjoista tule rakentaa kiinteitä rakenteita tai istuttaa puita tai pensaita. LUP totesi 8.12.2017 päivityksessä launnossaan, että aukion toteutuksessa tulee huomioida ympärillä sijaitsevien asuinrakennusten pelastustiet ja pelastuspaikat pelastustieohjeen mukaisesti. Nämä seikat vaikuttivat merkittävästi kiinteiden viherrakenteiden sijoittelumahdollisuuksiin, ja olevien rakenteiden koko ja sijoitus on suunniteltu edellä mainitut tarpeet huomioiden.

Viherseinälle on esitetty varaus kauppakeskuksen arkkitehtisuunnitelmissa, mutta suunnittelua ei ole tehty yhdessä kaupungin kanssa, eikä kaupunki ei ole varautunut viherseinän toteuttamiseen. Alustavia suunnitelmia tai kustannusarviota viherseinälle ei ole laadittu, mutta kustannukset ovat suhteessa merkittävät erikoisrakenteen ja vaativan ylläpidon vuoksi. Viherseinien toimivuudesta ulkona Suomessa on vasta vähän kokemuksia. Kauniaisten kaupungin omin kunnossapitoresurssein ei viherseinän ylläpito ole mahdollista. Nämä seikat huomioiden kuntatekniikka ei pidä perusteltuna viherseinän rakentamista keskusta-aukiolle.

Aukiolle on toteutettu erittäin laadukas graniittikiveys. Rakennusvaiheessa toteutetun yhden kasvillisuusaltaan kustannusarvio penkkeineen oli noin 40 000 euroa, ja yhden puun istuttaminen kantavaan kasvialustaan noin 5000 euroa. Aukion valmistumisen jälkeen uusien kiinteiden viheralueiden rakentaminen alueelle on huomattavasti kalliimpaa, koska olevia rakenteita tulee purkaa. Käytettävissä oleva vapaa tila ei myöskään mahdollista merkittäviä muutoksia alueelle.

Aukiolle vastikään istutettu monivuotinen kasvillisuus on vielä nuorta, ja kasvaessaan tuo lisää vihreyttä alueelle. Aukion itäpäähän, lähelle kahvilatoimintoja sijoittuva taidevesiaihe on kasvien lisäksi viihtyisyyttä lisäävä elementti. Myös ravintolayrittäjät ovat tuoneet omia istutusruukkujaan alueelle. Mikäli aukiolle halutaan tuoda lisää kasvillisuutta, olisi se mahdollista siirrettävin ruukuin aukion toimintojen vaatima tila huomioiden. Ruukut voidaan sijoittaa paikalle kesäkauden ajaksi, jolloin ne viedään pois talvikunnossapidon tieltä. Ruukkujen määrässä on huomioitava kasvillisuuden hoito ja vedentarve. Kaupungin kunnossapidon kasteluun käytettävissä oleva kalusto ja työntekijämäärä ei nykyresurssein mahdollista lisäystä kesäkasteluun. Jo olevan kasvillisuuden hoito on kuivana kesänä erittäin haasteellista.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Valiokunta hyväksyy osaltaan vastauksen valtuustoaloitteeseen (Lisää vihreyttä keskusta-aukiolle), ja päättää lisätä aukiolle sijoitettavia istutusaltaita siten, että kuntatekniikka siirtää olevia kesäkukkaruukkuja muualta kaupungin alueelta sekä

Yhdyskuntavaliokunta

§ 87

31.08.2021

kolme kukkapylvästä kaupungintalon edestä Thurmaninaukiolle.

Edelleen valiokunta esittää, että KH esittäisi KV:lle vastauksen hyväksymistä ja että KV toteaisi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Valtuustoaloite

Jakelu:

Kaupunginhallitus

Yhdyskuntavaliokunta	§ 77	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 88	31.08.2021

Luonnonhoitosuunnitelma 2022-2031 sekä kaupungin suojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat

YLV 08.06.2021 § 77

Lisätiedot:

kaupunginpuutarhuri Emmi Silvennoinen, puh. 050 5004128
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten kaupungin metsiä hoidetaan 10- vuotiskausittain päivitettävän hoitosuunnitelman mukaisesti. Kaupungin metsiin on aikaisemmin tehty kaksi metsänhoitosuunnitelmaa sekä kaksi myös muita alueita kuin metsiä käsittelevä luonnonhoitosuunnitelmaa. Suunnitelman uudelle hoitokaudelle 2022-2031 on laatinut Viisipuu Oy.

Luonnonhoitosuunnitelma sisältää Kauniaisten kaupungin omistamat luonnonalueet. Suunnitelmassa ovat mukana myös suojelualueet ja rakentamattomat tontit. Suunnitelma-alue on yhteensä 158 hehtaaria, joihin kuuluu metsäisiä alueita, puoliavoimia alueita sekä maisemaniittyjä.

Luonnonhoitosuunnitelman laadintatyö käsitti luonnonalueiden inventointityöt, uuden kuviokohtaisen hoitosuunnitelman laadinnan karttaesityksineen ja suunnitelman mukaisten hoitotöiden toteutusaikataulun laadinnan vuosille 2022-2031. Suunnitelmaan on lisätty hiilivaratiedot kuvioittain. Suunnittelun toimeksiantoon sisältyi myös vanhentuneen taajamametsien hoitoluokituksen päivittäminen uuden valtakunnallisen kunnossapitonimikkeistön mukaiseksi. Metsien uutta kunnossapitoluokitusta ei ole suunnitelman hyväksyttävissä vielä viety valtakunnalliseen metsätietostandardiin, luokat tullaan päivittämään luonnonhoitosuunnitelmaan standardin päivistyksen valmistuttua.

Luonnonhoitosuunnitelma laadittiin osallistavan asukasyhteistyön avulla. Suunnittelun alkamisesta tiedotettiin toukokuussa 2020 Kauniaisten paikallislehdessä Kaunis Granissa sekä kaupungin nettisivuilla. Tiedotteessa kuntalaisilta pyydettiin kommentteja uuteen luonnonhoitosuunnitelmaan liittyen. Kommentteja tuli kolme ja ne huomioitiin suunnitelman laadinnassa. Luonnon esiteltiin ja luonnoksesta pyydettiin kommentteja kaupungin nettisivuilla maaliskuussa 2021. Suunnitelmaluonnoksen esittelyä ja kommentteja varten järjestettiin asukkaille 20.3.2021 tilaisuus maastossa. COVID-19-rajoitusten takia esittely toteutettiin ennalta varattavina aikoina pienryhmille. Tilaisuudesta tiedotettiin Kaunis Grani-lehdessä numerossa 3/2021 sekä kaupungin nettisivuilla. Asukkaat eivät käyttäneet mahdollisuutta tutustua tai kommentoida luonnonhoitosuunnitelmaa järjestetyssä tilaisuudessa. Nettisivuilla julkaistun sähköisen asukaskyselyn avulla tarkennettiin suunnittelun tavoitteita. Asukaskyselyyn saatiin 5 vastausta ja lisäksi 4 muuta kommenttia sähköpostitse. Palautteen pohjalta tehtiin lopullinen suunnitelma.

Metsänhoidolliset toimenpiteet suunniteltiin aiemmat luontoselvitykset huomioiden:

Yhdyskuntavaliokunta	§ 77	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 88	31.08.2021

1. Kauniaisten luonnonhoitosuunnitelma 2012-2021
2. Kauniaisten lehtonata-alueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2018
3. Paul Olssonin puiston kehittämissuunnitelma 2013
4. Kauniaisten liito-oravat 2014
5. Kauniaisten lepakkokartoitus 2006
6. Kauniaisten kasvistikartoitus 2005
7. Kauniaisten linnustoselvitys 2005
8. Kiikarivuoren jalopuumetsikön hoito- ja käyttösuunnitelma 2005
9. Kasavuoren lehdon ja kalliometsäalueen hoito- ja käyttösuunnitelman tarkistus vuonna 2005
10. Karvasbackan pähkinäpensaslehdon hoito- ja käyttösuunnitelma 2005
11. Träskmossenin hoito- ja kunnostussuunnitelma 2002

Suunnittelussa huomioitiin myös kaikki metsän käsittelyä ohjaavat erilaiset säädökset (mm. maankäyttö- ja rakennuslaki, metsälaki, luonnonsuojelulaki ja kaavamerkinnyt) sekä metsä- ja luonnonsuojelulakien sekä metsäsertifiointin mukaiset arvokkaat elinympäristöt.

Kauniaisten luonnonalueiden hoidon tavoitteita ovat elinvoimaisuus ja luonnon monimuotoisuus. Toimenpiteitä suunnitellaan huomioidaan myös kaupungin omistamien luontoalueiden tärkeys hiilinieluinä ja –varastoinä. Lahopuuta jätetään metsiin mahdollisuuksien mukaan. Kasvatuksessa suositään metsien erikikäskasvatusta. Metsien arvo on runsaassa virkistyskäytössä ja ekologisessa monimuotoisuudessa. Talousmetsää ei Kauniaisissa ole.

Luonnonhoitosuunnitelmassa metsäalueet on jaettu nk. metsäkuvioihin, joilla tarkoitetaan puustoltaan ja kasvupaikaltaan yhtenäistä metsän osaa. Metsänhoidollisia toimenpiteitä toteutetaan kuvioilla vuosittain suunnitelman mukaisessa järjestyksessä kuitenkin niin, että vaaraa aiheuttavat puut poistetaan aina ensisijaisesti. Metsänhoitotyöt toteuttaa pääasiassa kilpailutettu puitesopimusurakoitsija. Töistä tiedotetaan paikallisesti alueille kiinnitettävillä ja asukkaiden postilaatikkoihin jaettavilla tiedotteilla.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin kuuluu myös edistää luonnonsuojelua alueellaan. Em. tehtävää varten kaupunki on vuosina 2002-2005 laatinut omistamiensa luonnonsuojelunäueiden, sekä suojeltujen luontotyyppialueiden luonnonsuojelunä 19 §:n mukaisia hoito- ja käyttösuunnitelmia, jotka silloinen Uudenmaan ympäristökeskus on aikoinaan hyväksynyt. Luonnonhoitosuunnitelman päivitystyön yhteydessä on katsottu aiheelliseksi päivittää suunnitelmat, ja liittää ne osaksi kaupungin luonnonhoitosuunnitelmaa. Näin kyseisten suojelunäueiden hoito voidaan tarvittaessa toteuttaa kaupungin muiden metsäalueiden hoidon yhteydessä. Luonnonhoitosuunnitelmassa jokaiselle suojelunäueelle tai luontotyyppialueelle on koottu oma, yksityiskohtaisempi hoito- ja käyttösuunnitelma, jonka päätavoitteena on alueen luontoarvojen säilyttäminen. Suunnitelmissa esitetyt toimenpiteet ovat pääsääntöisesti hyvin vähäisiä ja joidenkin alueiden osalta ei hoitotoimenpiteitä esitetä ollenkaan (esim. Lippajärven luonnonsuojelunäue). Luonnonsuojelunä 19 §:n valvontaviranomaisena toimii alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus,

Yhdyskuntavaliokunta	§ 77	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 88	31.08.2021

eli Uudenmaan ELY-keskus, joka myös hyväksyy kyseiset päivitettyt hoito- ja käyttösuunnitelmat.

Luonnonhoitosuunnitelma sisältäen päivitettyt suojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat, ja kuviokartat 2022-2031 on **oheismateriaalina**.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Valiokunta päättää hyväksyä luonnonhoitosuunnitelman kaudelle 2022-2031. Valiokunta oikeuttaa kuntatekniikan toteuttamaan metsänhoitotyöt luonnonhoitosuunnitelman mukaisesti. Valiokunta määrää, että suunnitelmien valmistumisesta tiedotetaan paikallislehdessä ja että suunnitelmat julkaistaan Kauniaisten kaupungin nettisivuilla. Tämän lisäksi yhdyskuntavaliokunta esittää edelleen Uudenmaan ELY-keskukselle seuraavien luonnonsuojelualueiden sekä suojeltujen luontotyyppialueiden päivitettyjen hoito- ja käyttösuunnitelmien hyväksymistä:

- Kasavuoren luonnonsuojelualue
- Träskmossenin luonnonsuojelualue
- Lippajärven luonnonsuojelualue
- Kiikarivuoren jalopuumetsikkö
- Karvasbackan pähkinäpensaslehto

Luonnonhoitosuunnitelma 2022-2031 jaettiin kokouksessa pöydälle.

Pj Sederholm esitti, vpj Wahlstedtin ja jäsen Björkin kannattamana että asia jätetään pöydälle riittävää perehtymistä varten. Esitys sai valiokunnan yksimielisen kannatuksen.

Päätös:

Asia jätettiin pöydälle.

Oheismateriaali:

Luonnonhoitosuunnitelma 2022-2031

Jakelu:

Uudenmaan ELY-keskus

YLKV 31.08.2021 § 88

637/00.01.02.02/2021

Lisätiedot:

kaupunginpuutarhuri Emmi Silvennoinen, puh. 050 5004128
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Yhdyskuntavaliokunta	§ 77	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 88	31.08.2021

Asia jätettiin pöydälle valiokunnan kokouksessa 8.6.2021.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Valiokunta päättää hyväksyä luonnonhoitosuunnitelman kaudelle 2022-2031. Valiokunta oikeuttaa kuntatekniikan toteuttamaan metsänhoitotyöt luonnonhoitosuunnitelman mukaisesti. Valiokunta määrää, että suunnitelmien valmistumisesta tiedotetaan paikallislehdessä ja että suunnitelmat julkaistaan Kauniaisten kaupungin nettisivuilla. Tämän lisäksi yhdyskuntavaliokunta esittää edelleen Uudenmaan ELY-keskukselle seuraavien luonnonsuojelualueiden sekä suojeltujen luontotyyppialueiden päivitettyjen hoito- ja käyttösuunnitelmien hyväksymistä:

- Kasavuoren luonnonsuojelualue
- Träskmossenin luonnonsuojelualue
- Lippajärven luonnonsuojelualue
- Kiikarivuoren jalopuumetsikkö
- Karvasbackan pähkinäpensaslehto

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Jakelu:

Uudenmaan ELY-keskus

Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 89	31.08.2021

Suomenkielisen alakoulun tarveselvitys, lausunto (SOVV)

YLV 08.06.2021 § 74

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
rakennuttajapäällikkö Tomi Salminen, puh. 050 411 5905
kiinteistöinsinööri Johanna Määttä, puh. 050 411 1821
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tausta

Talousarviossa on asetettu vuoden 2021 toimenpiteeksi uuden suomenkielisen alakoulun (vl 0–6) suunnittelun käynnistäminen. Tavoitteena on suunnitella turvalliset, terveelliset ja esteettömät tilat esioppilaille ja perusopetuksen 1–6 luokkalaisille. Suunnittelu toteutetaan yhteistyössä sivistystoimen ja yhdyskuntatoimen kesken.

Sivistystoimi on laatinut tarveselvityksen, jossa on tarkasteltu suomenkielisen alakoulun nykytilannetta ja toimintaa sekä käyttäjän tilatarpeita ja tavoiteltua tilannetta. Selvityksessä on esitetty vaihtoehtoiset ratkaisut väistötilarapeineen, niiden alustavat kustannusarviot sekä vertailua vaihtoehtoisten ratkaisuiden välillä.

Tarveselvityksessä on tarkasteltu erilaiset kasvuennusteet, joiden mukaan suomenkielisen alakoulun oppilasmäärä on vuonna 2030 arviolta 490–600 oppilasta ja vuonna 2040 arviolta 540–790 oppilasta. Arviot perustuvat 1–3 prosentin kasvuennusteisiin. Koulu- ja päiväkotiverkkotoimikunnan raportin (KH 8.6.2020) mukaan suomenkieliseen alakouluun pitäisi mahtua 600 alakoululaista ja 84 esikoululaista.

Tarveselvityksessä vaihtoehtoisiksi ratkaisuisiksi on esitetty seuraavia:

- A. Nykyisen koulukiinteistön korjaaminen ilman laajennusta
- B. Nykyisen koulukiinteistön D-siiven purkaminen ja suuremman D-siiven vuokraaminen
- C. Nykyisen koulukiinteistön D-siiven purkaminen ja uuden D-siiven rakentaminen
- D. Nykyisen koulukiinteistön laajentaminen toiselle tontille
- E. Nykyisestä koulukiinteistöstä luopuminen ja uuden rakentaminen eri tontille

Rakennusinvestointihankkeen vaiheiden mukaisesti tarveselvitys siirtyy suomenkielisen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnan (SOVV) käsittelyn jälkeen yhdyskuntavaliokunnalle lausuntoa varten. Lausunto käsitellään SOVV:ssa ennen kuin tarveselvitys viedään eteenpäin kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 89	31.08.2021

Prosessin jatko ja arvio hankkeen kokonaiskestosta

Investointihankkeen vaiheet on kuvattu kaaviossa, joka on esityslistan **oheismateriaalina**.

Tarveselvityksen laatii käyttäjävaliokunta ja se hyväksytään kaupunginhallituksessa. Tarveselvityksen hyväksymisen yhteydessä määritetään investointitalousarvioon hankesuunnittelua varten määräraha, jonka hyväksyy kaupunginvaltuusto talousarviokäsittelyn yhteydessä (hankepäätös).

Ennen hankesuunnittelun käynnistymistä tulee käyttäjän laatia suunnittelun tarpeisiin riittävät lähtötietomateriaalit. Hankesuunnittelun lähtötiedoiksi tulee laatia pedagoginen suunnitelma, jossa kuvataan opetussuunnitelmalliset lähtökohdat tilatarpeille ja opetuksen toteutukselle. Hankesuunnittelun lähtötiedoiksi tulee esittää opetusryhmien mukaiset opetustilojen lukumäärälliset tarpeet sekä tuntijakopohjainen tilatarkastelu erityisaineiden opetustilatarpeista lukumäärällisesti. Hankesuunnittelun käynnistyessä käyttäjän tulee nimetä hankkeeseen käyttäjän edustaja, joka osallistuu tilasuunnitteluun ja toimii koordinaattorina käyttäjäryhmien ja suunnittelun välillä.

Hankesuunnittelussa asetetaan rakennushankkeelle täsmälliset laajuutta, toimivuutta, laatua, kustannuksia, ajoitusta ja ylläpitoa koskevat tavoitteet. Hankesuunnitelmavaiheen tuloksena syntyy hankesuunnitelman lisäksi tilaohjelma, alustavat luonnokset, hankeohjelma, tavoitehinta ja kustannuskonsultin lausunto. Valmisteluun kuuluu tarvittavien selvitysten teettäminen ja toteutusmuodon alustava määrittäminen. Hankesuunnitelma käsitellään käyttäjävaliokunnassa, yhdyskuntavaliokunnassa, kaupunginhallituksessa ja hyväksytään merkittävimpien hankkeiden osalta kaupunginvaltuustossa. Kaupunginvaltuusto hyväksyy hankkeen sisällön, laajuuden, määrärahan ja toteutusajankohdan (investointipäätös).

Hankepäätöksen synnyttyä voidaan valmistella kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi kaavoituksen käynnistämispäätös, edellyttäen että ratkaisu sijainnista on tehty. Tämän jälkeen kaavahankkeesta laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja hanke kuulutetaan vireille. Kaavoituksen lähtökohtien, määriteltyjen tavoitteiden ja tehdyn suunnittelun perusteella valmistellaan kaavaluonnos, joka asetetaan julkisesti nähtäville, jolloin siitä on mahdollista jättää mielipiteitä. Luonnoksen nähtäville asettamisesta päättää yhdyskuntavaliokunta. Kaavaluonnoksesta pyydetään tarvittaessa lausunnot eri viranomais- ja asiantuntijatahoilta. Kaavaluonnosta täydennetään kaavaehdotukseksi tarkentuneen suunnittelun pohjalta sekä tehtyjen selvitysten perusteella saatu palaute mahdollisuuksien mukaan huomioiden. Kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi, jolloin siitä on mahdollista jättää muistutuksia. Kaavaehdotuksen nähtäville asettaminen käsitellään yhdyskuntavaliokunnassa ja nähtäville asettamisesta päättää kaupunginhallitus. Myös kaavaehdotuksesta pyydetään tarvittaessa lausunnot eri viranomais- ja asiantuntijatahoilta. Asemakaavaehdotusta tarkistetaan tarvittaessa saatujen lausuntojen ja muistutusten pohjalta. Mikäli tarkistukset ovat oleellisia, asemakaavaehdotus asetetaan uudelleen nähtäville. Asemakaavan muutoksen

Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 89	31.08.2021

hyväksyy kaupunginvaltuusto yhdyskuntavaliokunnan ja kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen. Mikäli hyväksymispäätöksestä ei valiteta, asemakaava voidaan kuuluttaa voimaan tulleeksi valitusajan jälkeen. Mikäli kaavasta valitetaan, asemakaava voidaan kuuluttaa voimaan tulleeksi hallinto-oikeuden ja mahdollisen korkeimman hallinto-oikeuden käsittelyn jälkeen, mikäli kaavasta tehdyt valitukset hylätään.

Suuren kouluinvestointihankkeen vaiheet ja arvio niiden läpivientiajasta:

- Tarveselvitys (8 kk)
- Pedagoginen suunnitelma ja tarvittavat lähtötiedot (käyttäjät)
- Kaavoitus (18-24 kk), ratkaisusta riippuen osittain tai kokonaan yhtäaikaisesti hankesuunnittelun kanssa, jolloin vaikutus kokonaisaikatauluun voi olla lisäyksenä 6-12 kk
- Hankesuunnittelu (12-16 kk)
- Luonnossuunnittelu (12-18 kk)
- Rakennussuunnittelu (12-18 kk)
- Rakentaminen (20-26 kk)
- Käyttöönotto ja kalustaminen (3kk)

Näissä aikatauluarvioissa on otettu huomioon rakennuslupakäsittelyn sekä suunnittelija- ja urakoitsijakilpailutusten vaatima aika päätöksentekoiheen. Yhteensä aikaa näin merkittävän hankkeen läpivientiin on siis varattava 73-101 kk eli 6-8,5 vuotta. Tarvittava aika riippuu lopulta olennaisesti valittavasta ratkaisusta. Pedagogisen suunnitelman ja käyttäjän lähtötietojen määrittelyyn tarvitsemaa aikaa ei tässä arvioissa ole otettu huomioon. Myöskään mahdollista lisäviivettä kaavamutokseen tai urakoitsijavalintaan kohdistuvista valituksista ei ole ennakoitu. Koulun toiminnan järjestäminen ennen hankkeen valmistumista on siis myös otettava huomioon alusta asti osana hankkeen valmistelua. Väistötilojen mahdollisesta järjestämisestä ja kustannuksista vastaa käyttäjä.

Lausuntopyyntö

SOVV on (19.5.2021 § 33) pyytänyt yhdyskuntavaliokunnalta lausuntoa suomenkielisen alakoulun tarveselvityksestä. Lausuntoon on pyydetty myös

- liittämään kuvaus nykyisen Mäntymäen koulurakennuksen elinkaaresta ja tulevaisuuden arvioiduista korjaustarpeista,
- kuvaamaan miten kaavoitusvaihe on huomioitu alustavassa hankeaikataulussa,
- arvioimaan miten uuden rakennuksen energiatehokkuus ja muut modernit ratkaisut vaikuttavat kiinteistön käyttö- ja huoltokuluihin pitkällä aikavälillä,
- arvioimaan miten ja millaisella investointikustannuksella ja muilla kustannuksilla olisi mahdollista toteuttaa ratkaisu, jossa rakennettaisiin pienempi perusosa uudesta koulurakennuksesta ja tämän lisäksi mahdollistettaisiin joustavia moduuleja, joita voisi lisätä tai poistaa lapsimäärän kehityksen ja tilatarpeiden mukaisesti,

Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 89	31.08.2021

- liittämään Mäntymäen koulun esteettömyysraportti ja sisäilmatutkimusraportin yhteenveto taustamateriaaliksi,
- tarkistamaan Mäntymäen nykyisen tontin, Saharan tontin sekä uimahallin/Metsämajan päiväkodin tontin koko,
- arvioimaan, mikä on Granhultin alakoulussa välituntipihan neliömäärä per lapsi, sekä millä keinoin eri vaihtoehdoissa olisi toteutettavissa vastaava välituntipihan neliömäärä per lapsi tulevaisuuden tarpeet huomioiden.

Esitys lausunnoksi tarveselvityksestä

Tärkein lähtötieto tässä hankkeessa on oppilasmäärien mahdollisimman oikea arviointi pidemmällä aikavälillä. Oppilasmäärien arvioilla on suora vaikutus ratkaisuvaihtoehtoihin ja niiden toteutettavuuteen sekä hankkeen laajuuteen ja kustannuksiin. Tätä on syytä tarkastella vielä huolellisesti. Tarveselvityksessä esitetään arvio 1-3% oppilasmäärän kasvusta, mutta tilastokeskuksen ja vuoden 2018 kaupunkitutkimuksen väestöennuste 7-12 vuotiaissa on laskeva. Lisäksi ennusteissa esikouluikäisten määrät tulisivat pysymään lähes samalla tasolla tai jopa hiukan laskevan vuosina 2021-2030-2040, joten myös siihen nähden alakoululaisten määrän 1-3% vuosittainen kasvu vaikuttaa suurelta ja tuottaa muutenkin varsin suuren haarukan oppilasmäärissä.

Koska oppilasmääräarvioihin liittyy luonnollisista syistä huomattavaa epävarmuutta pitkällä aikavälillä tulisi valitun ratkaisun oltava mahdollisimman muuntojoustava, jotta se vastaisi tarpeisiin kustannustehokkaasti. On mahdollista toteuttaa pienempi koulurakennuksen perusosa ja tämän lisäksi joustavia moduuleja, mutta yleisten tilojen mitoitusta varten tarvitaan maksimihenkilömäärä ajoittuen esim. vuosille 2030 ja 2040. Arvion tulisi olla mahdollisimman realistinen, koska ylimitoitus johtaa tarpeettoman korkeisiin investointi- ja ylläpitokustannuksiin.

Arvioitu tilantarve neliöinä ja sen ajoittuminen (2030, 2040) tarveselvityksessä esitetyn oppilasmäärien kehityksen perusteella voidaan alustavasti määritellä käyttäen laskelmassa 8 hym² (hyötyala) / oppilas ja bruttoala siitä johdettuna olisi noin 1,6 -kertainen.

Vuonna 2030 oppilasmääräksi on arvioitu 490-600 oppilasta ja noin 84 esikoululaista. Vuonna 2040 oppilasmäärä on arvioitu olevan 540-790 oppilasta ja noin 84 esikoululaista.

Oppilasmääräarvio 490 oppilasta (2030)

Hyötyala: $(490 + 84) \times 8 \text{ hym}^2 = 4592 \text{ m}^2$, bruttoala: $4592 \text{ m}^2 \times 1,6 = 7347 \text{ brm}^2$

Oppilasmääräarvio 600 oppilasta (2030)

Vaihtoehto vastaa koulu- ja päiväkotiverkkotoimikunnan raporttia sekä tarveselvityksen esitystä.

Hyötyala: $(600 + 84) \times 8 \text{ hym}^2 = 5472 \text{ m}^2$, bruttoala: $5472 \text{ m}^2 \times 1,6 = 8755 \text{ brm}^2$

Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 89	31.08.2021

Oppilasmääräarvio 540 oppilasta (2040)

Hyötyala: $(540 + 84) \times 8 \text{ hym}^2 = 4992 \text{ m}^2$, bruttoala: $4992 \text{ m}^2 \times 1,6 = 7987 \text{ brm}^2$

Oppilasmääräarvio 790 oppilasta (2040)

Hyötyala: $(790 + 84) \times 8 \text{ hym}^2 = 6992 \text{ m}^2$, bruttoala: $6992 \text{ m}^2 \times 1,6 = 11187 \text{ brm}^2$

Alakoulun tilatarvetta on edellä esitetyn mukaisesti arvioitu tarveselvityksessä esitettyjen oppilasmääräarvioiden perusteella. Eri toimintojen (koulurakennus, piha-alueet, pysäköinti) tila- ja aluevarausten arvioinnissa on käytetty ohjeellisia mitoitusarvoja. Käytetyt mitoitukset ovat viitteellisiä, tarkempi tila- ja aluevarausten tarve määritetty hankekohtaisesti tarkemman suunnittelun perusteella ja on riippuvainen mm. toteutettavan rakennuksen kerrosluvusta ja tontin ominaisuuksista, sekä pedagogisesta ratkaisusta.

Vuoden 2030 oppilasmääräarvioilla (RT-kortin mukainen) suositeltu tontin koko on 2,6 ha (490 + 84 oppilasta) - 2,9 ha (600 + 84 oppilasta). Vuoden 2040 oppilasmääräarvioilla suositeltu tontin koko on 2,7 ha (540 + 84 oppilasta) - 3,2 ha (790 + 84 oppilasta). Tontin vähimmäiskooksi arvioidaan vastaavilla oppilasmäärillä n. 1,0-1,5 ha (490 + 84 oppilasta), n. 1,1-1,6 ha (540 + 84 oppilasta), n. 1,2-1,7 ha (600 + 84 oppilasta) ja n. 1,5-2,2 ha (790 + 84 oppilasta) riippuen siitä toteutetaanko koulurakennus yhteen vai useampaan kerrokseen. Mäntymäen koulun tontin koko on 1,3 ha.

Käyttäjien tulee myös määritellä pysäköintipaikkojen määrän kokonaistarve vuosille 2030-2040 eri vaihtoehdoissa. Pysäköinnin tilavaraus ja ratkaisusta riippuen myös kustannustaso on merkittävä ja se on otettava alusta asti suunnittelussa huomioon.

Kaikki vaihtoehdot lukuun ottamatta vaihtoehtoa A. edellyttävät kaavallista tarkastelua. Kaavoitusprosessiin tulisi varata hankkeesta riippuen arviolta noin 18 -24 kk. Kaavoitusprosessin aikataulu on osin riippuvainen rakentamisen hankesuunnittelun etenemisestä ja sovitettavissa sen yhteyteen. Kaavahankkeen laajuudesta riippuen kaavoitusprosessin kesto voi vaikuttaa kokonaisaikatauluun. Lisäksi viivästykset kaavoitusprosessin etenemisessä tai mahdolliset valitukset hyväksytystä kaavasta voivat oleellisesti vaikuttaa kokonaisaikatauluun.

A. Nykyisen koulukiinteistön korjaaminen ilman laajennusta

Tiedossa olevia korjaustarpeita koko koulussa on yhteensä noin 5M€ ja ilman D-osaa noin 4,1M€. Uuden vastaavan kokoisen koulun rakentamiskustannukset olisivat noin 12,8M€, joten korjausaste peruskorjauksessa olisi noin 40 %. Pelkän korjausasteen perusteella rakennus olisi vielä järkevää peruskorjata. Saneeraus olisi kuitenkin tehtävä nykyisen rakennuksen ehdoilla ja siitä ei peruskorjaamallaakaan saa täysin esteetöntä eikä tilaratkaisuiltaan uutta koulua vastaavaa. Jos tarkastellaan arvioitua hyötyneliöiden määrää per oppilas ei nykyisen koulun saneeraus ratkaise tilantarvetta 2030 ja 2040, mikäli arviot oppilasmäärän kasvusta ovat realistisia. Hyötyala per oppilas tällä hetkellä: $(5864 \text{ m}^2 / 1,6) / 451 = 8,13 \text{ hym}^2$, uusien koulujen mitoituksessa käytetään tavoitearvona 7,2-8 hym^2 .

Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 89	31.08.2021

Välitunti-alue on myös koettu ahtaaksi, mutta neliöiden perusteella se täyttää nykyiset vaatimukset ja vastaa jopa uusien koulujen välitunti-alueiden mitoitusarvoa. Koulun välitunti-alueet ovat yhteensä 3400 m², joten siellä on pihaa 7,5 m² per oppilas. RT-kortin ohjeellinen minimiarvo on 5 m² ja uudiskohteissakin käytetään tavoitearvona noin 7 m². Pyydettyä vertailuna Granhultsskolanin välitunti-alueeseen, sen koko on 5300 m² eli 11,6 m² per oppilas.

Koululle tehtiin 2020 esteettömyyskarttoitus (raportti **ohesimateriaalina**) ja esteettömyyden parantamisen hankesuunnittelua on tehty keväällä 2021, mutta se on vielä kesken. Merkittävimpinä esteettömyyskorjauksina esitetään varustelisäyksiä ulko- ja välioviin, hissien rakentamista A- ja B-siipiin sekä esteettömien suihku- ja pukutilojen rakentamista liikuntatilan yhteyteen. A- ja B-siipien kerrokset ovat eri tasoilla sekä ovat osittain toisiinsa nähden puolikerroksia, jolloin hissien sijoittaminen sisätiloihin on varsin haasteellista. Hissien myötä tilojen esteettömyys paransi. Kuitenkin rakennukseen jää tiloja, joihin ei ole mahdollista toteuttaa täysin esteetöntä kulkua tai esteetön kulku tapahtuisi muiden luokkatilojen läpi. Esteettömyyskorjauksilla voidaan parantaa koulun nykyistä tilannetta mutta lopputulos ei vastaisi kaikilta osin esteettömän koulun vaatimuksia.

Mäntymäen koulun D-siivessä on tehty Sisäilmainsinöörit Oy:n toimesta syksyllä 2016 sisäilmatutkimuksia. Tutkimuksessa havaitut akuutit puutteet on korjattu talvella 2016-17 (raportin yhteenveto **ohesimateriaalina**). Merkittävimmät tiedossa olevat sisäilmaan liittyvät korjaustarpeet liittyvät D-siiveen ja liikuntasaliin. Ruokalan laajentamisen yhteydessä havaittiin, että D-siiven alapohjarakenne on toteutettu rakentamisajankohtansa mukaisella tavalla, joka ei enää vastaa nykyistä suositeltavaa rakentamistapaa. Alapohjarakenteen maakerrokset on toteutettu hiekkatäyttönä, mikä tänä päivänä katsotaan riskirakenteeksi, joka voi aiheuttaa maaperän kosteuden nousun rakenteisiin. Kosteusmittausten perusteella tästä ei ole aiheutunut akuuttia ongelmaa, mutta seuraavassa D-siiven peruskorjauksessa olisi syytä selvittää alapohjan korjausmenetelmä. Vastaava rakenne oli Kasavuoren koulukeskuksen juhlasalissa sekä liikuntasalissa, joiden osalla todettiin, että luotettavin tapa korjata alapohjarakenne oli maa-ainesten vaihto ja uuden lattian rakentaminen.

Mäntymäen kouluun on tehty vuonna 2020 energiatehokkuushankesuunnitelma (**ohesimateriaalina**), jonka mukaan koulussa olisi säästöpotentiaalia noin 30 % ja se vaatisi toteutuakseen noin 560t€ investoinnin.

Mäntymäen koulun nykyinen sähkönkulutus on noin 22kWh/m³ ja energiatehokkuusinvestoinneilla parannettavissa suuruusluokkaan 14kWh/m³. Uuden koulun tavoitekulutus voisi olla noin 11kWh/m³.

Lämmön nykyinen kulutus on noin 36kWh ja energiatehokkuusinvestoinneilla parannettavissa suuruusluokkaan 22kWh/m³. Uuden koulun tavoitekulutus voisi olla noin 16kWh/m³.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 89	31.08.2021

Nykyisen koulun energiatehokkuusinvestointien takaisinmaksuaika olisi n. 15 vuotta. Mahdollisen uudisrakennuksen laajuus ja tilavuus ovat todennäköisesti nykyistä koulua suurempia, joten tarkempi vertailu on mahdollista tehdä laajuuden selvittyä.

Olemassa olevan koulurakennuksen korjaaminen ilman laajennusta ei edellytä kaavallista tarkastelua.

B. Nykyisen koulukiinteistön D-siiven purkaminen ja suuremman D-siiven vuokraaminen

Tiedossa olevia korjaustarpeita koulun muissa osissa ilman D-siipeä on noin 4,1M€. Arvioitu D-siiven purkualue olisi n. 600 m², jolloin uusi 3-kerroksinen D-siipi olisi laajuudeltaan vähintään n. 1800 m² eli lisätilaa ratkaisulla saataisiin ainakin n. 1200 m². Hankesuunnittelun yhteydessä kannattaisi luonnollisesti pyrkiä toteuttamaan uusi D-siipi nykyistä laajempaan ja lisäämään luokkatilojen määrää mahdollisimman paljon. Opetustilojen riittävyys riippuu samalla olennaisesti pedagogisesta suunnitelmasta ja mm. luokkien ryhmäkokojen suuruudesta. Mikäli koulun oppilasmäärä merkittävästi kasvaisi, jäisivät koulun yleiset tilat ja piha-alueet ahtaiksi. Ratkaisu ei yksinään ole vastaus pitkän ajan tarpeisiin, mikäli oppilasmääräarviot toteutuvat tarveselvityksessä esitettyjen korkeimpien ennusteiden mukaisesti.

Tilakeskus on arvioinut tämän vaihtoehdon hankintakustannuksiksi vuositasolla 356 – 432 t€. Lisäksi purkamisen, rakennuttamisen, suunnittelun ja perustamisen kustannukset olisivat kertaluonteisina n. 500 t€. Leasing-kauden jälkeen vuokratut moduulit olisi mahdollista lunastaa niiden jäännösarvolla.

Vuokra/leasing -ratkaisu on nopeampi toteuttaa kuin paikalla rakennettu vastaava ratkaisu. Vaihtoehto B voisi näin ollen olla kiireelliseen tilantarpeeseen ja mahdolliseen ylimenovaiheeseen mahdollinen ratkaisu. Mikäli päädyttäisiin väliaikaiseen ylimenokauden ratkaisuun, ei olisi tarkoituksenmukaista toteuttaa maanalaista pysäköintiä ja muidenkin korjaustarpeiden toteutusta tulisi harkita ylimenokauden pituuden perusteella.

Optioksi on esitetty maanalaista 50-paikkaista parkkihallia. Ajatuksena lienee Palokunnantien puoleisen pihan muuttaminen leikkipihaksi. Mahdollisessa jatkosuunnittelussa täytyy kuitenkin huomioida tätä pihaa käyttävät keittiön jakeluautot, jätehuolto ja saattoliikenteen liikenne- ja kulkuväylien ratkaisut, jolloin koko alue ei olisi käytettävissä leikkipihana. 50-paikkaisen maanalaisen pysäköintihallin laajuus olisi noin 1500 m² ja karkea kustannusarvio 2-2,5 M€.

Mäntymäen koulun tontti sijaitsee kaupunkirakenteellisesti keskeisellä paikalla hyvien liikenneyhteyksien varrella. Tontin koko on 1,3 ha ja se on voimassa olevassa kaavassa osoitettu opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YO) ja sille on osoitettu rakennusoikeutta 6000 k-m². Rakennus- ja huoneistorekisterin mukaan nykyinen koulurakennus on kerrosalaltaan 5864 k-m². Nykyisen koulurakennuksen D-siiven purkaminen ja suuremman D-siiven toteuttaminen tontille vaatisi kaavallista tarkastelua joko asemakaavan

Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 89	31.08.2021

muutoksella tai poikkeamispäätöksellä. Hanke edellyttäisi kaavallista tarkastelua mm. rakennusoikeuden määrän ja sijoittelun sekä piha- ja pysäköintijärjestelyiden osalta. Laskennallisesti tontin koko mahdollistaisi noin 1800 k-m²:n laajennuksen toteuttamisen huomioiden eri toimintojen tilantarve vähimmäismitoituksen (pysäköinti, oleskelupihat, muut piha-alueet) mukaisena. Viimeisen koulurakennukseen tehdyn laajennushankkeen rakennusluvassa tontille on esitetty yhteensä 40 autopaikkaa. Näiden lisäksi Mäntymäentien varressa säilyy 4 autopaikkaa, joten mikäli autopaikkatarve on tarveselvityksessä esitetty 50, näiden toteuttaminen ei edellyttäne maanalaisen pysäköinnin toteuttamista. Maanalaisen pysäköinnin toteuttamisedellytyksiä (mm. maaperäolosuhteet, ramppirakenteiden vaatimat tilavaraukset) ei ole tarkasteltu.

C. Nykyisen koulukiinteistön D-siiven purkaminen ja uuden D-siiven rakentaminen

Ratkaisu on muuten vastaava kuin vaihtoehto B, mutta uuden D-siiven rakentaminen toteutettaisiin investointihankkeena. Ratkaisu ei yksinään ole vastaus pitkän ajan tarpeisiin, mikäli oppilasmääräarviot toteutuvat tarveselvityksessä esitettyjen korkeimpien ennusteiden mukaisesti. Aikataulullisesti vaihtoehto C on huomattavasti hitaampi toteuttaa kuin vaihtoehto B.

Kustannusarvio paikalla rakennettuna ratkaisuna olisi n. 11-16,5 M€ (laajennus 1800 m² n. 7-10M€, korjausvelat 4,14M€, parkkihalli 2-2,5 M€). Laskennallinen kustannustaso uuden alakoulun D-siiven rakentamisessa, kun rakennetaan käytössä olevan koulukiinteistön yhteydessä nykyisellä hintatasolla on noin 4000-5500€/m².

Jatkosuunnittelussa tulisi vaihtoehtoisesti myös tarkastella moduulirakentamista (ns. siirtokelpoinen rakennus, mutta omaksi ostettu). Se olisi toteutukseltaan nopeampi, edullisempi ja aiheuttaisi vähemmän häiriötä koulun toimintaan.

Kustannusarvio moduulirakenteisella D-siivellä olisi suuntaa-antavasti 9,5-13,6 M€ (laajennus 1800 m² n. 5,5-7M€, korjausvelat 4,14M€, parkkihalli 2-2,5 M€).

D. Nykyisen koulukiinteistön laajentaminen toiselle tontille

Osoitteessa Palokunnantie 9 sijaitseva tontti on yksityisessä omistuksessa. Tontti on voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y). Tontilla sijaitsee tällä hetkellä päiväkotikäytössä oleva vanha huvilarakennus (ns. "vanha VPK:n talo") sekä palokunnan käytössä oleva paloasemarakennus ja samassa yhteydessä toimiva autokorjaamo. Tontilla on vireillä asemakaavan muutos, jonka tavoitteena on muuttaa tontti kerrostaloasumiseen sekä suojella vanha huvila ja tutkia sen käyttötarkoitusta.

Kaupungin on mahdollista hankkia koko tontti tai osa tontista omistukseensa vapaaehtoisella kaupalla edellyttäen, että tontin omistajataho on halukas tontin tai sen osan myymään. Tontin kauppahinta määräytyisi osapuolten välisissä neuvotteluissa.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 89	31.08.2021

Maankäyttö- ja rakennuslain 96 §:n mukaan kunta saa asemakaava-alueella ilman erityistä lupaa lunastaa sellaisen yleisen alueen sekä sellaisen yleisen rakennuksen asemakaavan mukaisen tontin, joka asemakaavassa on tarkoitettu kunnan laitokselle tai kunnan muihin tarpeisiin. Tontti on voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu yleisten rakennusten korttelialueeksi, mutta kaavamerkinnästä ei yksiselitteisesti käy ilmi, että tontti olisi tarkoitettu kunnalle. Tästä syystä kunnan lunastusoikeus tontin osalta on epäselvä. Huomioon on myös otettava, että tontti on toteutunut voimassa olevan asemakaavan mukaiseen käyttötarkoitukseen. Myös vireillä olevalla kaavamuutoksella saattaisi olla vaikutusta lunastukseen. Tontin lunastusoikeus sekä tontista lunastuksessa maksettava lunastuskorvaus määräytyisivät Maanmittauslaitoksen suorittamassa lunastustoimituksessa.

Molemmissa tapauksissa on huomioitava, että edellytyksenä tontin saamiselle koulun käyttöön on paloasematoiminnan uudelleen sijoittaminen ensin, minkä vaikutus kouluhankkeen aikatauluun on merkittävä. Todettakoon myös, että tontin omistajatahon kanssa ei ole käyty neuvotteluja edellä mainituista vaihtoehdoista.

Mäntymäen koulun ja Palokunnantie 9:n tontit sijaitsevat kaupunkirakenteellisesti keskeisellä paikalla hyvien liikenneyhteyksien varrella. Mäntymäen koulun tontin koko on n. 1,3 ha ja Palokunnantie 9:n tontin koko on noin 0,6 ha. Katualueen erottama kahden tontin ratkaisu ei ole toiminnallisuuden ja turvallisuuden kannalta hyvä ratkaisu. Yhtenäisen koulutontin toteuttaminen alueelle vaatisi kaavallista uudelleentarkastelua mm. käyttötarkoituksen, rakennusoikeuden määrän ja sijoittumisen sekä piha- ja pysäköintijärjestelyiden osalta. Laskennallisesti yhtenäisen koulutontin koko (n. 2 ha) mahdollistaisi jopa 790 + 84 oppilaan (maksimi oppilasmääräarvio vuonna 2040) koulun toteuttamisen huomioiden eri toimintojen tilantarve vähimmäismitoituksen (pysäköinti, oleskelupihat, muut piha-alueet) mukaisena, mikäli koulurakennus toteutettaisiin monikerroksisena. Alueella sijaitseva vanha huvila olisi huomioitava kaavoituksessa ja sen suojelulliset arvot rajoittavat osin tontin muuta käyttöä. Palokunnantie 9 tontilla on harjoitettu polttoaineen jakelutoimintaa vuosina 1955-1999. Lisäksi alueella on tällä hetkellä korjaamo- ja paloasematoimintaa. Maaperän pilaantumista ei ole voitu selvittää olemassa olevan korjaamo-/paloasemarakennuksen alta. Mahdollinen maaperän pilaantuminen olisi huomioitava kaavoituksessa ja alueen toteutuksessa.

E. Nykyisestä koulukiinteistöstä luopuminen ja uuden rakentaminen eri tontille

E1: Uimahallin alue

Alue on kaupungin omistuksessa. Kaupungin toiminnoista alueella sijaitsevat kolme ulkotenniskenttää ja näihin liittyvä talousrakennus sekä Metsämajan päiväkotikiinteistö sijaitsevassa rakennuksessa.

Alue sijaitsee kaupunkirakenteellisesti keskeisellä paikalla hyvien liikenneyhteyksien varrella ja se on voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu

Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 89	31.08.2021

urheilupuistoksi, jolle saadaan rakentaa uimahalli ja muita urheilupuiston tarkoituksia palvelevia rakennuksia, rakennelmia, laitteita ja rakennuksia (UPU). Voimassa oleva asemakaava ei mahdollista alakoulun toteuttamista. Hanke edellyttäisi kaavallista tarkastelua mm. käyttötarkoituksen, rakennusoikeuden määrän ja sijoittelun sekä piha- ja pysäköintijärjestelyiden osalta. Alustavasti koulutontille varattavan alueen koko voisi tällä alueella olla n. 1,8 ha. Tällöin tontti sijoittuisi uimahallin ja sen pysäköintialueiden kaakkoispuolelle Bembörentien ja Asematien rajaamalle alueelle. Kartta alueesta on **liitteenä**. Laskennallisesti tontin koko mahdollistaisi jopa 790 + 84 oppilaan (maksimi oppilasmääräarvio vuonna 2040) koulun toteuttamisen huomioiden eri toimintojen tilantarve vähimmäismitoituksen (pysäköinti, oleskelupihat, muut piha-alueet) mukaisena, mikäli koulurakennus toteutettaisiin monikerroksisena.

Alue sijaitsee viheralueella ja viheryhteyden varrella. Viheryhteyden säilyminen tulisi ottaa huomioon kaavoituksessa. Alueen itäosassa on toiminut paristorpurkaamo ja maaperän epäillään olevan pilaantunut paristojätteen vaikutuksesta. Lisäksi alueen itäosassa on myös toinen epäily pilaantuneesta maaperästä, nykyisen Asematien katualueen alla sijaitsee entinen kaatopaikka ja aluetta epäillään pilaantuneeksi mm. paristojätteen vaikutuksesta. Maaperän pilaantuneisuus tulisi selvittää kaavoituksen yhteydessä. Maaperän rakennettavuudesta ei ole käytettävissä tarkempia tietoja. Alue sijaitsee kahden pääkadun rajaamalla alueella, jolloin liikenteen melu- ja ilmanlaatuvaikutukset osin rajoittavat toimintojen sijoittelua. Liikennejärjestelyiden toimivuus edellyttäne uutta liittymää.

Tarveselvityksessä käyttäjät ovat esittäneet uuden koulun laajuudeksi 6800 m² ja kustannusarvioksi 27 M€. Mikäli uusi koulu mitoitetaan 600 oppilaalle ja 84 esikoululaiselle, niin rakennuksen bruttoalaa tulisi vielä tarkastella tarkemmin. Tilakeskuksen arvion mukaan bruttoala olisi 7388-8755 brm².

Hyötyala tiukemman mitoituksen mukaisesti: $(600 + 84) \times 7,2 \text{ hym}^2 = 4925 \text{ m}^2$,
bruttoala: $4925 \text{ m}^2 \times 1,5 = 7388 \text{ brm}^2$.

Hyötyala väljemmän mitoituksen mukaisesti: $(600 + 84) \times 8 \text{ hym}^2 = 5472 \text{ m}^2$,
bruttoala: $5472 \text{ m}^2 \times 1,6 = 8755 \text{ brm}^2$.

Laskennallinen kustannustaso uuden alakoulun rakentamisessa nykyisellä hintatasolla on suuruusluokkaa 3200-3300€/m². Uuden koulun kustannusarvio tiukemmalla mitoituksella on noin 24M€ ja väljemmällä mitoituksella noin 28M€. Verrattaessa laskennallista kustannustasoa viime aikoina toteutuneisiin kouluhankkeisiin, on realistisempi kustannustaso suuruusluokkaa 3500 €/m², jolloin investointiin tulisi varata 26 – 31M€.

E2: Sahara

Alue on kaupungin omistuksessa. Kaupungin toiminnoista alueella sijaitsevat Saharan pallokenttä ja tähän liittyvä huoltorakennus sekä Metsämajan päiväkodin Oasen-esiopetusryhmä ja kaupungin väistötiloja kentän pohjoislaidalla sijaitsevassa rakennuksessa.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 89	31.08.2021

Alue sijaitsee kaupunkirakenteellisesti keskeisellä paikalla hyvien liikenneyhteyksien varrella ja se on voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu urheilu- ja virkistyspalvelualueeksi (VU). Voimassa oleva asemakaava ei mahdollista alakoulun toteuttamista. Hanke edellyttäisi kaavallista tarkastelua mm. käyttötarkoituksen, rakennusoikeuden määrän ja sijoittelun sekä piha- ja pysäköintijärjestelyiden osalta. Alustavasti koulutontille varattavan alueen koko voisi tällä alueella olla noin 2,1 ha. Kartta alueesta on **liitteenä**. Laskennallisesti tontin koko mahdollistaisi 790 + 84 oppilaan (maksimi oppilasmääräarvio vuonna 2040) koulun toteuttamisen huomioiden eri toimintojen tilantarve vähimmäismitoituksen (pysäköinti, oleskelupihat, muut piha-alueet) mukaisena.

Alue sijaitsee viheralueella ja viheryhteyden varrella. Viheryhteyden säilyminen tulisi ottaa huomioon kaavoituksessa. Alueen länsireunassa on epäily pilaantuneesta maaperästä, nykyisen Asematien katualueen alla sijaitsee entinen kaatopaikka ja aluetta epäillään pilaantuneeksi mm. paristojätteen vaikutuksesta. Maaperän rakennettavuudesta ei ole käytettävissä tarkempia tietoja. Liikennejärjestelyiden toimivuus edellyttäne uutta liittymää Asematieltä.

Investointikustannukset ovat vastaavat kuten vaihtoehdossa E1.

E3: Mäntymäen koulun nykyinen tontti

Alue sijaitsee kaupunkirakenteellisesti keskeisellä paikalla hyvien liikenneyhteyksien varrella ja on voimassa olevassa kaavassa osoitettu opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YO) ja sille on osoitettu rakennusoikeutta 6000 k-m². Uuden, isomman koulurakennuksen toteuttaminen edellyttäisi kaavallista tarkastelua mm. rakennusoikeuden määrän ja sijoittelun sekä piha- ja pysäköintijärjestelyiden osalta. Laskennallisesti tontin koko (1,3 ha) mahdollistaisi 600 + 84 oppilaan (maksimi oppilasmääräarvio vuonna 2030) koulun toteuttamisen huomioiden eri toimintojen tilantarve vähimmäismitoituksen (pysäköinti, oleskelupihat, muut piha-alueet) mukaisena, mikäli koulurakennus toteutettaisiin monikerroksisena.

Investointikustannukset ovat vastaavat kuten vaihtoehdossa E1. Tämä ratkaisu edellyttäisi luultavasti myös maanalaista pysäköintijärjestelyä, johon tulisi varata n. 2-2,5M€. Lisäksi tulisivat nykyisen koulun purkukustannukset. Erityistä huomiota tulisi hyvissä ajoin kiinnittää purku – ja rakennusvaiheen aikaisten koko koulun toiminnan korvaavien väistötilojen järjestämiseen.

Yhteenveto

Yhdyskuntavaliokunta antaa edellä selostetun mukaisen lausunnon suomenkielisen alakoulun tarveselvityksestä. Yhdyskuntavaliokunta pyytää suomenkielistä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokuntaa kiinnittämään erityistä huomiota seuraaviin lausunnossa esiin nostettuihin seikkoihin, jotka ovat hankesuunnittelun käynnistymisen edellytyksenä:

Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 89	31.08.2021

- oppilasmääräarvioiden tarkistus ja niiden mahdollisimman oikea arviointi vuosille 2030 ja 2040 kohdistuen (luokat 1-6 ja esiopetus)
- pysäköintipaikkojen tarve vuosina 2030 ja 2040
- arvio pedagogisen suunnitelman tarvitsemasta ajasta ja sen aikataulusta
- ratkaisu alakoulun sijainnista
- esitys hankesuunnitteluun varattavasta määrärahasta, valitusta ratkaisusta riippuen 200-400t€

Lisäksi yhdyskuntavaliokunta pyytää kaupunginhallitusta huomioimaan tilakeskuksen henkilöresurssien täydennystarpeen. Kaupungin investointiohjelmassa on valmistelussa poikkeuksellisen paljon suuria hankkeita ja myös kiireellisellä aikataululla tehtyjä toimeksiantoja. Hankkeiden laadukkaan valmistelun ja toteutuksen kannalta on välttämätöntä varata riittävästi henkilöresursseja rakennuttamis- ja valvontatehtäviin. Tilakeskus tarvitsee lisäresursseja jos suuret kouluhankkeet päätetään käynnistää.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta päättää antaa esitystekstistä ilmenevän lausunnon suomenkieliselle opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalle (SOVV) vastauksenaan sen lausuntopyyntöön suomenkielisen alakoulun tarveselvityksestä.

Lisäksi yhdyskuntavaliokunta pyytää suomenkielistä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokuntaa kiinnittämään erityistä huomiota yllä erikseen listattuihin, lausunnossa esiin nostettuihin seikkoihin.

Edelleen yhdyskuntavaliokunta pyytää kaupunginhallitusta huomioimaan tilakeskuksen henkilöresurssien täydennystarpeen jos suuret kouluhankkeet päätetään käynnistää.

Esittelijä lisäsi kokouksessa esitystekstiin linkin suomenkielisen opetus—ja varhaiskasvatusvaliokunnan käsittelyyn ja tarveselvityksen lausuntopyyntöön (SOVV 19.5.2021 § 33):
<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=202190-4>

Jäsen Lindqvist ehdotti, jäsen Björkin ja pj Sederholmin kannattamana että asia jätetään pöydälle tarkempaa perehtymistä varten.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu ehdotus asian pöydälle jättämisestä, joten asian käsittely on keskeytettävä ja pyydettyjen puheenvuorojen tulee koskea ainoastaan pöydälle jättöä. Koska jäsen Lindqvistin esitys ei saanut valiokunnan yksimielistä kannatusta, puheenjohtaja totesi asiassa äänestettävän

Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 89	31.08.2021

siten, että ne jotka kannattavat että asian käsittelyä jatketaan äänestävät "jaa" ja asian pöydälle jättämisen puolesta äänestävät "ei". Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksen 4 (Lamberg-Allardt, Wahlstedt, Eväsoja, Korpela) – 4 (Lindqvist, Björk, Sederholm, Jääskeläinen) – 0 (von Essen), jolloin puheenjohtajan ääni ratkaisi. Puheenjohtaja totesi että asia jätetään pöydälle.

Päätös:

Asia jätettiin pöydälle tarkempaa perehtymistä varten.

Liitteet:

Kartta, alustava koulutontin aluevaraus, Uimahallin ja Saharan alue

Oheismateriaali:

Kauniaisten kaupungin rakennusinvestointihankkeiden vaiheet
Mäntymäen koulun esteettömyysraportti
Mäntymäen koulun sisäilmatutkimusraportin yhteenveto
Mäntymäen koulun energiatehokkuushankesuunnitelma

Jakelu:

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta

YLV 31.08.2021 § 89

553/10.03.02.00/2021

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
rakennuttajapäällikkö Tomi Salminen, puh. 050 411 5905
kiinteistöinsinööri Johanna Määttä, puh. 050 411 1821
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Valiokunta jätti asian pöydälle kokouksessaan 8.6.2021.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta päättää antaa esitystekstistä ilmenevän lausunnon suomenkieliselle opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalle (SOVV) vastauksenaan sen lausuntopyyntöön suomenkielisen alakoulun tarveselvityksestä.

Lisäksi yhdyskuntavaliokunta pyytää suomenkielistä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokuntaa kiinnittämään erityistä huomiota yllä erikseen listattuihin, lausunnossa esiin nostettuihin seikkoihin.

Edelleen yhdyskuntavaliokunta pyytää kaupunginhallitusta huomioimaan tilakeskuksen henkilöresurssien täydennystarpeen jos suuret kouluhankkeet päätetään käynnistää.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 89	31.08.2021

Jäsen Stolt ehdotti vpj Wahlstedtin ja jäsen Björkin kannattamana lasuntoesitykseen seuraavia muutoksia:

Yhteenveto

Yhdyskuntavaliokunta antaa edellä selostetun mukaisen lausunnon suomenkielisen alakoulun tarveselvityksestä. Yhdyskuntavaliokunta pyytää suomenkielistä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokuntaa kiinnittämään erityistä huomiota seuraaviin lausunnossa esiin nostettuihin seikkoihin, jotka ovat hankesuunnittelun käynnistymisen edellytyksenä:

- Oppilasmääräarvioiden tarkistus ja niiden mahdollisimman oikea arviointi vuosille 2030 ja 2040 kohdistuen (luokat 1-6 ja esiopetus)
- Pysäköintipaikkojen tarve vuosina 2030 ja 2040
- Arvio pedagogisen suunnitelman tarvitsemasta ajasta ja sen aikataulusta
- ~~ratkaisu alakoulun sijainnista~~ → *Poistetaan*
- esitys hankesuunnitteluun varattavasta määrärahasta, valitusta ratkaisusta riippuen 200-400t€

Tämän kappaleen jälkeen esitettiin lausuntoon lisättävän seuraavaa:

Lisäksi yhdyskuntavaliokunta pyytää SOVV:a kiinnittämään huomiota seuraaviin asioihin:

- *Nykyiset koulukiinteistöt ja –tontit mahdollisena toteutuspaikkana*
- *Nykyisen uimahallin uusiminen osana alakoulun toteutusta uimahallin tontilla*
- *Selvityksessä mukana ollut vaihtoehto Mäntymäen koulun laajentamisesta Kauniaisten VPK:n tontille tulee käsitellä samoin kriteerein ja samalla tarkkuudella kuin muut vaihtoehdot*

Lisäksi yhdyskuntavaliokunta pyytää kaupunginhallitusta huomioimaan tilakeskuksen henkilöressurssien täydennystarpeen. Kaupungin investointiohjelmassa on valmistelussa poikkeuksellisen paljon suuria hankkeita ja myös kiireellisellä aikataululla tehtyjä toimeksiantoja. Hankkeiden laadukkaan valmistelun ja toteutuksen kannalta on välttämätöntä varata riittävästi henkilöresursseja rakennuttamis- ja valvontatehtäviin. Tilakeskus tarvitsee lisäresursseja jos suuret kouluhankkeet päätetään käynnistää.

Lisäksi tämän kappaleen jälkeen esitettiin lausuntoon lisättävän seuraavat kappaleet:

Lisäksi yhdyskuntavaliokunta pyytää hankkeen ollessa erittäin merkittävä kokonaisuus sekä kaupunginhallitusta että sivistystoimea budjetoimaan riittävät kaavalliset, liikenteelliset sekä taloudelliset tutkimukset pääasiallisista vaihtoehdoista sekä näiden seurannaisvaikutuksista erillisenä hankkeena hankesuunnittelun alkuvaiheessa. Tämän määrärahan tulisi olla erillinen normaalista hankesuunnittelun osalle budjetoitavasta määrärahasta.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 89	31.08.2021

Vertailtaessa eri sijoitusvaihtoehtoja tulisi myös huomioida ko. kiinteistöjen tarjoamia mahdollisuuksia lyhyen aikavälin tilapäisratkaisuihin akuuttiin tilatarpeeseen. Erityisesti Saharan kentän ja uimahallin tontin vuoksi myös vapaa-ajan valiokuntaa tulisi varhaisessa vaiheessa kuulla.

Kaikki esitykset saivat valiokunnan yksimielisen kannatuksen.

Päätös:

Yhdyskuntavaliokunta antaa esitystekstistä ilmenevän lausunnon suomenkielisen alakoulun tarveselvityksestä. Yhdyskuntavaliokunta pyytää suomenkielistä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokuntaa kiinnittämään erityistä huomiota seuraaviin lausunnossa esiin nostettuihin seikkoihin, jotka ovat hankesuunnittelun käynnistymisen edellytyksenä:

- Oppilasmääräarvioiden tarkistus ja niiden mahdollisimman oikea arviointi vuosille 2030 ja 2040 kohdistuen (luokat 1-6 ja esiopetus)
- Pysäköintipaikkojen tarve vuosina 2030 ja 2040
- Arvio pedagogisen suunnitelman tarvitsemasta ajasta ja sen aikataulusta
- esitys hankesuunnitteluun varattavasta määrärahasta, valitusta ratkaisusta riippuen 200-400t€

Lisäksi yhdyskuntavaliokunta pyytää SOVV:a kiinnittämään huomiota seuraaviin asioihin:

- Nykyiset koulukiinteistöt ja –tontit mahdollisena toteutuspaikkana
- Nykyisen uimahallin uusiminen osana alakoulun toteutusta uimahallin tontilla
- Selvityksessä mukana ollut vaihtoehto Mäntymäen koulun laajentamisesta Kauniaisten VPK:n tontille tulee käsitellä samoin kriteerein ja samalla tarkkuudella kuin muut vaihtoehdot

Lisäksi yhdyskuntavaliokunta pyytää kaupunginhallitusta huomioimaan tilakeskuksen henkilöressurssien täydennystarpeen. Kaupungin investointiohjelmassa on valmistelussa poikkeuksellisen paljon suuria hankkeita ja myös kiireellisellä aikataululla tehtyjä toimeksiantoja. Hankkeiden laadukkaan valmistelun ja toteutuksen kannalta on välttämätöntä varata riittävästi henkilöresursseja rakennuttamis- ja valvontatehtäviin. Tilakeskus tarvitsee lisäresursseja jos suuret kouluhankkeet päätetään käynnistää.

Lisäksi yhdyskuntavaliokunta pyytää hankkeen ollessa erittäin merkittävä kokonaisuus sekä kaupunginhallitusta että sivistystoimea budjetoimaan riittävät kaavalliset, liikenteelliset sekä taloudelliset tutkimukset pääasiallisista vaihtoehdoista sekä näiden seurannaisvaikutuksista erillisenä hankkeena hankesuunnittelun alkuvaiheessa. Tämän määrärahan tulisi olla erillinen normaalista hankesuunnittelun osalle budjetoitavasta määrärahasta.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	08.06.2021
Yhdyskuntavaliokunta	§ 89	31.08.2021

Vertailtaessa eri sijoitusvaihtoehtoja tulisi myös huomioida ko. kiinteistöjen tarjoamia mahdollisuuksia lyhyen aikavälin tilapäisratkaisuihin akuuttiin tilatarpeeseen. Erityisesti Saharan kentän ja uimahallin tontin vuoksi myös vapaa-ajan valiokuntaa tulisi varhaisessa vaiheessa kuulla.

Jakelu:

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta

Yhdyskuntavaliokunta

§ 90

31.08.2021

Yhdyskuntavaliokunnan toimivallan siirtäminen edelleen viranhaltijoille (delegoinnit)

YLV 31.08.2021 § 90

22/00.01.01.04/2021

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten kaupungin hallintosääntö määrittelee eri toimijoiden toiminnan, toimivallan jaot ja tehtävät. Hallintosäännön §:n 22 mukaan valiokunta voi siirtää päätösvaltaansa edelleen alaiselleen viranhaltijalle. Valiokuntien alaisilleen viranhaltijoille siirtämä päätösvalta kootaan valtuustokausittain tarkistettavaan päätökseen. Ratkaisuvallaa siirrettäessä tulee huomioida asiaan liittyvä lainsäädäntö sekä ao. toimialan organisaation mukainen päätäntävalta. Valiokunnalta viranhaltijalle siirretyistä asioista tulee hallintosäännön mukaan pitää päätöspöytäkirjaa.

Nykyiset toimialalla voimassa olevat delegoinnit ovat esityslistan **oheismateriaalina** luottamushenkilöiden Extranetissä.

YTJ:

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Valiokunta päättää vahvistaa liitteen mukaiset delegoinnit käytettäväksi valtuustokaudella 2021-2025.

Mahdolliset jäljempänä esitettävät delegointiesitykset tuodaan valiokunnan hyväksyttäväksi tapauskohtaisesti.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Yhdyskuntavaliokunnan delegoinnit

Yhdyskuntavaliokunta § 91 31.08.2021

Tiedoksi merkittävät asiat (Yhdyskuntavaliokunnan syyskauden kokousaikataulu)

YLKV 31.08.2021 § 91

81/00.02.09/2021

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Yhdyskuntavaliokunta on kokouksessaan 18.5.2021 vahvistanut valiokunnan syyskauden kokoukset pidettävän seuraavasti:

31.8	
14.9	TA 2022 luonnos
28.9	TA 2022 hyväksyminen, osavuosisikatsaus
26-10 27.10	
23.11	
7-12 8.12	
.....	
18.1.2022	Käyttötaloussuunnitelma (investoinnit, työohjelmat)

Kaupungin hallintosäännön mukaan toimitaan päätetään kokouksensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimitelimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan. Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Yhdyskuntavaliokunnan kokoukset pidetään muutaman viikon välein huomioiden erityisesti kaupunginhallituksen ja valtuuston kokousrytmi sekä aikataulusidonnaiset valmistelut. Yhdyskuntavaliokunnan kokouspäivä on pääsääntöisesti tiistai ja kokoukset alkavat kello 18.00.

Valiokunta kävi keskustelua esityslistan julkaisun ajankohdasta. Päätettiin toistaiseksi jatkaa käytäntöä, jonka mukaan esityslista julkaistaan ja kokousaineisto toimitetaan jäsenille kokousta edeltävänä torstaina n. puoliltapäivin.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Valiokunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös:

Yhdyskuntavaliokunta

§ 91

31.08.2021

Päätösehdotus hyväksyttiin muilta osin, mutta 26.10. sovittu kokous päätettiin siirtää päivällä eteenpäin keskiviikoksi 27.10. ja 7.12. sovittu kokous päätettiin siirtää päivällä eteenpäin keskiviikoksi 8.12.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 80, § 81, § 82, § 83, § 84, § 86, § 87, § 88, § 89, § 90, § 91

MUUTOKSENHAKUKIELTO VALMISTELUA TAI TÄYTÄNTÖÖNPANOJA KOSKEVASTA PÄÄTÖKSESTÄ

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettavat lainkohdat: Kuntalaki (410/2015) 136 §

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 85

VALITUSOSOITUS

Hallintovalitus

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Viranomainen, jolle hallintovalitus tehdään, ja yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus	Sähköposti:	helsinki.hao@oikeus.fi
Tuomioistuimet-talo	Puh.	029 56 42000
Kirjaamo	Faksi:	029 56 42079
Radanrakentajantie 5 00520 HELSINKI	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Hallintovalitusaika ja sen alkaminen

Hallintovalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava valitusviranomaisen kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös),
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset),
- 3) vaatimusten perustelut,
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite (esim. sähköpostiosoite), johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Jos usea tekee valituksen yhdessä,

voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta,
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun (260 euroa 1.1.2019 alkaen (asetus 1383/2018)).